

ShriMahantswamiShikshanPrasarakMandal's

ShriKumarswami Mahavidyalaya, Ausa Tq.Ausa Dist.Latur

(Affiliated to Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded)

NAAC Reaccredited "B" Grade (2nd Cycle)

Best Principal Award 2021 by SRTMUN

(UG-Arts, Commerce & Science)

Est. Year: 1971

Criterion 2- TEACHING-LEARNING AND EVALUATION

Criterion 2	Description
2.3	Teaching- Learning Process

2.3 - Teaching- Learning Process

Sr. No.	Description	Download
2.3.1	Student centric methods, such as experiential learning, participative learning and problem- solving methodologies are used for enhancing learning experiences	<u>Link</u>
2.3.2	Teachers use ICT enabled tools for effective teaching-learning process. Write description in maximum of 200 words	<u>Link</u>
2.3.3	Ratio of mentor to students for academic and other related issues (Data for the latest completed academic year)	<u>Link</u>

DOCUMENTS

2.3 - Teaching- Learning Process

2.3.1 - Student centric methods, such as experiential learning, participative learning and problem-solving methodologies are used for enhancing learning experiences

श्री महंतरवामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

श्री कुमारस्वामी महाविद्यालय

औसा जि. लागुर, महाराष्ट्र, पिन-४१३५२०

(कला, वाणिज्य, विज्ञान) (स्वामी रामानंद तीर्घ मराटवाडा विद्यापीट नांदेडरी संलग्नित)

202383-222038

E-mail sksmausa@gmail.com.

Estd 1971

Website_www.sksmausa.org

Ref.No.:SKSM/2023-24/

Date: / /

Shri MahaniswamiShikshanPrasarakMandalis

SHRI KUMARSWAMI MAHAVIDYALAYA Ausa Dist Latur Maharashtra Pin-413520

(Arts, Commerce, Science)

(Affiliated to S.R.T.M.U.Nanded)

DR.BETKAR MM. PRINCIPAL

DECLARATION

This is to declare that the information, reports, numerical data and photocopies furnished in this file assupporting documents is verified by IQAC and found correct.

Hence, this certificate.

IQAC Co-ordinator Shri Kumarswami Mahavidyalaya Ausa, Dist. Latur

Shri Kumarswend Mahavidyalaya Ausa Dist. Latur

2.3.1 - Student centric methods, such as experiential learning, participative learning and problem-solving methodologies are used for enhancing learning experiences

Study Tour

मिस्ता ज्योती राजेंन्दुप्रसाद abr B.A.T.Y AR-83590 Shri mahantswami Shikshan Prasarak Mandal's Shri Kumarswami Mahavidyalaya Ausa Dist Latur-413520 Department of Geography STUDY TOUR 2018-18 " TOURIST PLACES IN AUSA CITY- A GEOGRAPHICAL VIEW' Submitted by: B.A. Third year students Under the guidance of Prof P.B. Deshmukh Dr. S.B. Ashture **IQAC** Co-ordinator Shri Kumarswami Mahavidyalaya havidyalaya Shri Kumarsu Ausa, Dist. Latur Ausa

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

औसा ऐताहासिक पार्श्वभूमी :-

लातूर जिल्हातील औसा हे बहुघा जिल्हातील सर्वात जुने नगर असावे. कनकामर idरचित 'करकण्डचरियु' या ग्रंथात याचा उल्लेख आहे. विजयादित्याच्या बोरगाव ताग्रपटानुसार औसाचे बदामीच्या चालुक्य काळात ' उच्छीव ' असे नाव असून ते चाळीस गावांचा समावेश असलेल्या छोटया प्रशासन विभागाचे मुख्यालय होते. सातव्या आठव्या शतकात तरी औसा हे या भागातील प्रमुख नगर असल्याचा संकेत मिळतो.

जैन वाडमयात या नगराला ' औच्छ ' असे म्हटले आहे. तर यादवकालीन कोरीव लेखात ' औस ' या नावाने त्याचा उल्लेख करण्यात आलेला आहे. जो प्रचलित नावाशी जवहना आहे करकण्डचरियु या ग्रंथात मात्र या नगराचे प्राचीन काळापासून ' औस ' किंवा ' औच्छ ' असे नाव असून त्यांची व्युत्पत्ती ' उच्छीव ' या संस्कृत नावातून झाली असे विश्तते.

हे शहर साधरणपणे साडेसहाशे ६५० वर्षापुर्वी वसलेले आहे. आँसा नगराची प्राचीन नोंद गदामीचा चालुक्य राजा विजयादित्य यांच्या काळातील नाम्रपंत्रात उच्छीव त्वरीशत असं आहे. उच्छीव त्वरीशत हा शब्द संस्कृत शब्द असून त्याचा श्रेष्ठ अथवा प्रमुख असा अर्थ होतो जिनसेनया आठवा शतकातील जैन लेखकाने 'औच्छ' असा उल्लेख केलेले आहें. सुप्रसिध्द आहे. सुप्रसिध्द कवी जैनमुखी कनकांबर हा औशाचा रहिवाशी होता त्याने करडकावरयु हा काव्यग्रंथ लिहिला आहे या काव्य ग्रंथात त्याने औसा या नगराची ' असई ' असा उल्लेख केला आहे. प्राचीन काळापासून उच्छीव औच्छ असई, औसा अशी नवे रुढ आलंग असावीत यादव कालीन खोलेरवर दरवाजा अंबाजोगाई शिलालेख (शके १४५०) यांना खद⁴⁵⁴ वरोबर औश्याची ही नोंद आहे. यात्य काळात औसा हे प्रशासकीय विभागाचे केंद्र म्हणूनही प्रसिध्द होते

प्लेग वाल्ययातल औसा विषयीच्या वर्णनावरुन वा नगराच्या पाचीन काञ तोल अव्यक्ति थोगदानाची यथार्थ कल्पना देते. राष्ट्रकूट सम्राट अमोघवर्षाचा गुण जेन भुनी अवयेग याने औच्छ नगराज समावेश विश्वितील प्रमुख जेन पीलात केला शह अमेदन चि आणि जिनसेनाचे जण्ळचे संबंध लजात चेता आणि लागा वजी मुण गण्ड

> L Principal Shri Kumarswahi Mahavidyataya Ausa Dist. Latur

SKSM, AUSA

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

राजाचे वारतव्य लक्षात घेता औसाला जैनधर्मपीठाचे स्थान प्राप्त करून देण्यास त्याचे व जिनसेनाचे योगदान असण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. .

राष्ट्रकूट काळातील औसाचे जैनधर्मपीठ म्हणून असलेले स्थान कल्याणीच्या चालुक्य राजवटीतही कायम असल्याचे पत्यंतर आपणांस ओसा येथे वास्तव्य करुन असणाऱ्या जैन पुनी कनकामर लिखित 'करकण्डचरियु' या ग्रंथातील औसाच्या सविस्तर वर्णमावरुन मिळते. कल्याणीचा चालुक्य राजा पहिला सोमेश्वर हा जैन धर्माचा आश्रयदाता आणि पुरस्कर्ता होता हे त्याच्या काळातील मुरुम आणि रामलिंग मुद्राड येथे बांघल्या गेलेल्या जैन वसल्यांवरुन स्पष्ट होते. परंतू कल्याणीच्या कलचुरीच्या राजवटीत बिज्जलाचा मंत्री वसवेष्वर याने बाराव्या शतकाच्या उत्तरार्धात स्थापन केलेल्या वीरशैव पंथाच्या व यादव काळात प्रचंड लोकप्रियता लाभलेल्या वारकरी पंथाच्या प्रभावामुळे या काळात जैन धर्माचा लोकाश्रय कमी होत गेला.मध्ययुगीन काळात देगलूर (जि.नांदेड) येथील श्री. गुंडामहाराज यांचे शिष्य औसा येथील वीरशैव संत वीरनाथ महाराज. यांना वारकरी पंथाचे अनुयायित्य रचीकारुन वीरशैव आणि वारकरी संप्रदायांचा समन्चय घडवून आणणाऱ्या लिंगायत वारकरी संपदायाची स्थापना केली व या पंथाचे पीठ म्हणून औसाला मठ स्थापन केला. या पंथाचे अनुयायी प्रामुख्याने दक्षिण महाराष्ट्र आणि कर्नाटकातील आहेत. दरवर्षी माघ मासाल वारीसाठी औसा येथून वढरपूरला पालखी नेण्यात येते.

राजकीय आणि प्रशासकीय क्षेत्रात औसा हे बदामीच्या चालक्य राजवटीपासून मध्ययुगीन काळातील मोगल राजवटीपर्यत निरंतर अग्रेसर होते. बदामीच्या चालुक्य प्रशासनात औसा हे नलवाडी विषयांतर्गत असलेल्या छोटया प्रशासन विभागाचे मुख्यालय असून त्यात औसा सभोवतालच्या ४० गावांचा समावेश होता. राष्ट्रकूट काळातील प्रशासन व्यवस्थेत औसाचा समावेश मुरुम्ब विषयात होतो. कल्याणच्या चालुक्य काळात त्याचा राजवरीत औसाचा समावेश मुरुम्ब विषयात होतो. कल्याणच्या चालुक्य काळात त्याचा राजवरीत औसाचा समावेश मुरुम्ब विषयात होतो. कल्याणच्या चालुक्य काळात त्याचा राजवरीत औसा हे देश या नावाने ओळखल्या जाणाऱ्या प्रशासन विभागात होता यादव राजवरीत औसा हे देश या नावाने ओळखल्या जाणाऱ्या प्रशासन विभागाचे मुख्या केंद्र होते. न्याचपमाणे तेथे यादवांच्या सैन्याची कायम छावणी होती. या देशविभागाचे मुख्यालय बहुधा जाका गेशीन किल्ल्याच्या परिसराल असाव.

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

पाचीन काल :-

बहागनी काळात औसाचे राजकीय आणि प्रशासकीय महत्व आणखी वाढले. कारण बहागनी, राजवटीच्या अखेरच्या काळात बहामनी प्रशासनावर ज्याचे वर्चस्व होते तो कासिम बरीव मुळात औसाचा सुभेदार होता. त्याचे वारतव्य औसा येथे असल्यामूळे सध्या दिसणारे किल्ल्याचे दगडी बांधकाम याच काळात करण्यात आले. बिदर ही अगोदर बहामनी राज्याची व नंतर बरीदशाही राज्याची राजधानी असल्यामुळे व औसा हे बिदरपासून जवळ असल्यामूळे राजधानीच्या संरक्षणासाठी पश्चिमेकडील महत्त्वाचे ठाणे म्हणून औसाला या काळात आणखीनच महत्व प्राप्त झाले. बरीदशाही, निजामशाही आणि आदिलशाह सल्तनतीच्या काळात औसावर प्रभुत्व प्रखापित करण्याची या सुलतानामध्ये सतत स्पर्धा यालु होती व त्यामुळे याठिकाणी त्या काळातील कित्येक लढाया झाल्या.

वरीदशाहीच्या पतनानंतर औसावर काही काळ आदिलशाह व बराच काळ निजामशाहचे स्वामित्व होते. निजामशाहीच्या अखेरच्या काळात मोगलांच्या बलाढय सैन्याशी संघर्ष करणाऱ्या मलिक अंबर या निजामशाही सरदाराचे वास्तव्य येथे असून ते अंबरापूर म्हणून ओळखले जात असे.

औसा भौगोलिक स्थान :-

१८१५ उ. ७६३० पू. लातूर जिल्हातील तालुक्याचे ठिकाण आहे. मांजरा नदीची त्या दी असलेल्या तावरजा नदीस मिळणाऱ्या एका छोटया ओढयाच्या काठाशी वसलेले हे जिकसनशील शहर आहे.

1. 1-0 bod	:- १२०४ (चौकिमी)
,नोकसंख्या	:- 2,89,609
ग लगी संख्य	- a30

SKSM, AUSA

8

	औसा शहर : पर्यटन वृत्तां	in Senior College
४. ग्रामपंचायती	:- 902	4 OHELE
५. नगर परिषद	:- 9	
 पोलीस ठाणी 	:- 3	2
10. महसुल मंडळे	:- 0	
८ जिल्हा परिषद	:- 9	
९. पाथमिक आरोग्य केंद्र	:- 929	

नगररचना :-

मध्ययुगीन काळात दक्षिण भारतातील ज्या शहरांना अधिक महत्व प्राप्त झाले. त्यात उत्तर शहराबरोवरच औसा या नगरास समावेश होतो. औसा हे शहर म्हणून याच काळात रवतंत्रपणे विकास पावले आहे. हा विकास खासकरुन मुस्लीम राज्यकर्त्याच्या काळात झ् ालिला आहे. त्यामुळे मध्ययुगीन नगररचनेचा नमुना म्हणून औसाकडे पाहिले जाते. औसा शहरांस चार वेशी आहेत. पुर्वेस निलंग्याची वेस, तर पश्चिमेस भुसार वेस व उत्तरेस लातूर वेस आहे. तर दक्षिणेस किल्लासमोर खंदकाजवळ खदंकगल्ली वेस आहे.

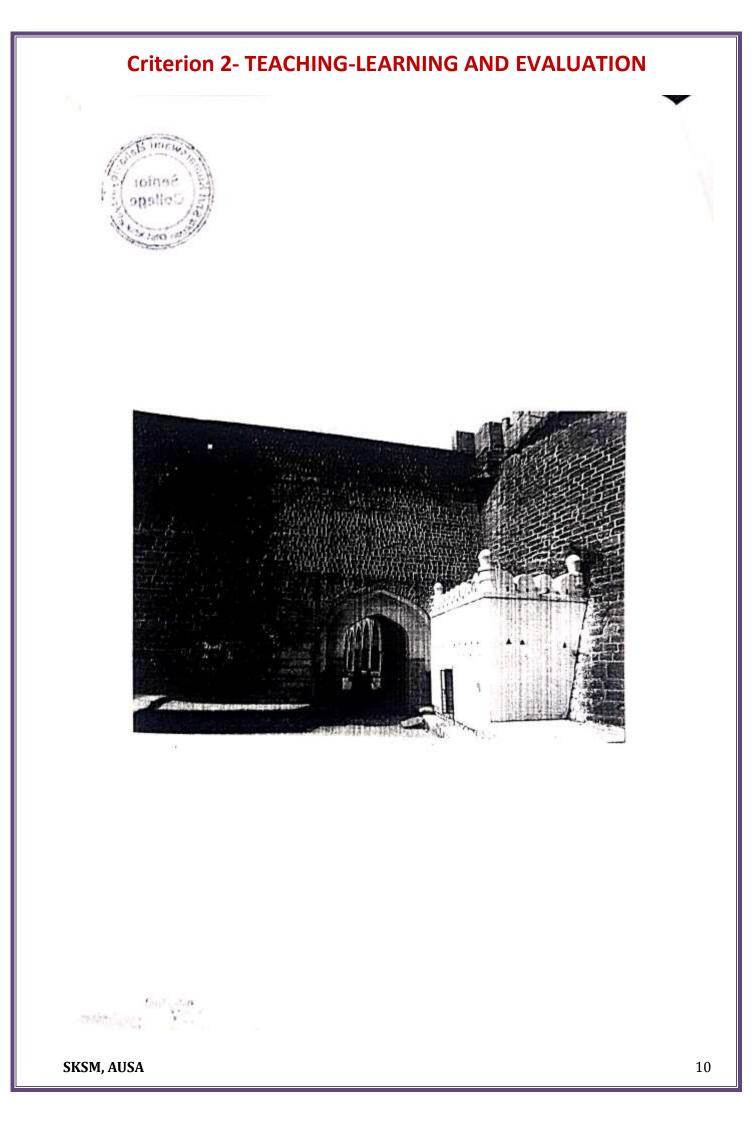
२२ते व गृहरचना :-

रस्ते य गृहरचनेचा याबाबतीत उदगीर व औसाच्या रचनेत कोणत्याही फरक नाही करण ही दोन्ही नगरे बहुतांश वेळा एकांच राजवटीच्या नियंत्रणाखाली असत यामुळेच गंग्स नगरात फारसा फरक नाही. उदगीर प्रमाणेच प्रमुख वेशीना जोडणारे मुख्य व अन्य जागे तथार करण्यात आले होते.

ाणी पुरवन्तः :-

क्ष्ययुगीन औराज्या विकासाल पाणी पुरवण्यासाठी तत्कालीन प्रशास काली मुलभुत केल्याचे दिवते. त्या पाल्येवर्मावर किलत जेहीसे व करक को कार्या किल्ला

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

नगरात रचतःच्या वाडयात खोदलांनी रवतंत्र विहीर व दुसरी सार्वजनिक विहीर असे विहीरीचे दोन प्रकार आहेत या परिसरात उपलब्ध असलेल्या काळया दगडाच्या मुबलकतेमुळे विहिरी व इमारतीचा त्याचा मोठया प्रमाणात वापर केल्याचे दिसते शहरात कही ठिकाणी षटकोनी व अष्टकोणी आकाराच्या विहीरी आहेत.

औसा शहरातील पर्यटन रथळे :-

🕨 औसा किल्ला

औसा येथील मुख्य आकर्षण म्हणजे शहराच्या दक्षिणेस ३.२ कि.मी अतंरावर ५.५२ हेवटर क्षेत्रात उभा असलेल्या भुईकोट किल्ला इ.स. १२९४ मध्ये अल्लाउद्दीन शिलजीने देवगिरीवर खार करुन यादवांना माडंलिक बनविले तथापी त्यानंतर यादवांनी पुन्हा उचल खाताच इ.स. १३१८ मध्ये त्यांचे राज्य संपविण्यात आले व दक्षिण भारतात मुस्लिम राजवटीचापाया घातला गेला. इ.स. १४८१ मध्ये महसुद गावनचा खुन झाल्यानंतर पुढील दहा वर्णातच बहगनी राजवटीची शकले होऊन दक्षिणेत पाच नवीन शाखा अरितत्वात आल्या इ.स. १७०३ च्या अगोदर असदुल्ला हा औसाचा किल्लेदार होता. त्यांनतर त्यास कंगारच्या किल्लेदाराची पाठवून औरंगजंबाने ९ फेब्रुवारी १७०३ रोजी पराडयाचा फौजदार व किल्लेदार इज्जतखान यास औसाच्या फौजदारीवर नेमले पुढच्या वर्षी २७ सप्टेंवर १७०४ रोजी राजावर खानास एक हजार जात व ६०० खारांच्या मनसबीसह औसाची किल्लेदारी वहाः करण्यात आली पण त्याचवर्षी १८ नोव्हेंबरला त्याच्या जागी पुन्हा इज्जत खानास आणण्यात आले. औरंगजेबच्या मृत्युनंतर श्हाजादा मुअज्जमच्या राजवटीत पेशवा वाळाजी विश्वनारु वांच्याशी सय्यद बंधूनी इ.स. १७१५ मध्ये तह केला त्यानंतर दक्षिणेल इ.स. अ२४ व्ये औरंगजेबचा सरदार चिनकिलचखान निजाग उल-मुल्क ही पदवो धारण करून वेजरातन्त्र येथे स्वंतंत्र स्थापना केली हेंद्रराबादच्या निजामच्या कालात औसा हे महालाचे ्रान व ताल्वयाचे ठिकाण होते. मख्यनलाल यांच्या याद गर करहड ल्याक ह र

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

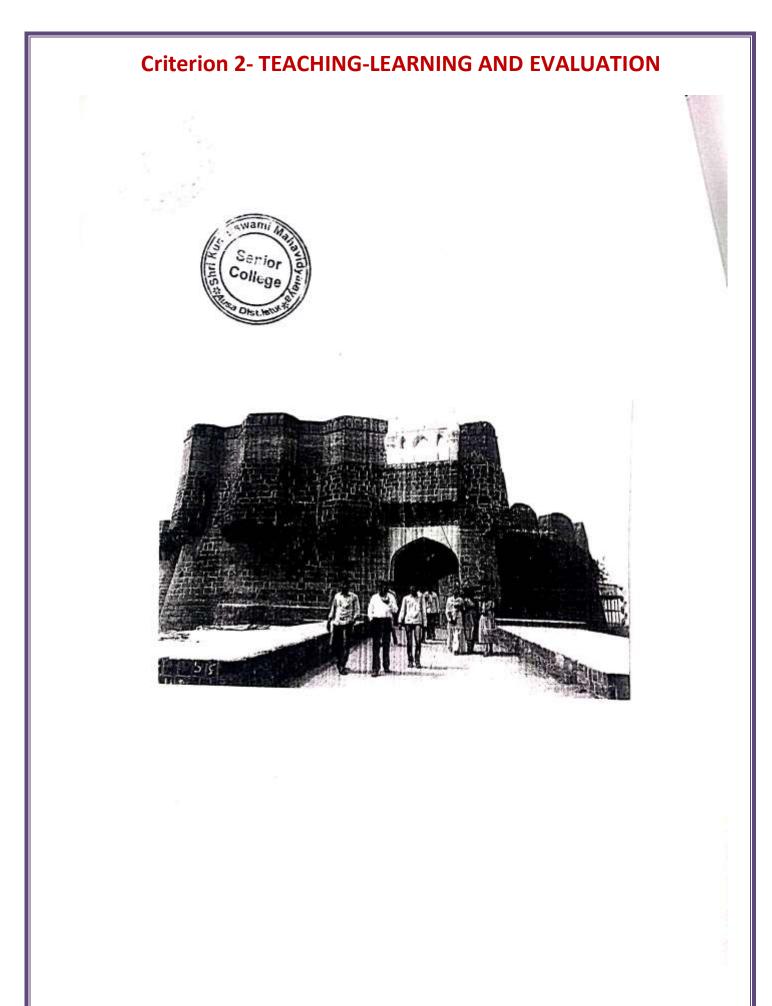
ग्रंथात अशी माहिती आहे की, हैदराबाद राज्याच्या मुशीरुल्मुल्क हा दिवाण होता व त्याच्याकडे औसाची किल्लेदाराची होती. इ.स. १८०० मध्ये निजामाने इंग्रजाशी केलेल्या तहान्गर्य उस्मानाबाद व रायपूर हे जिल्हे इंग्रजाकडे गहाण ठेवले होते. इंग्रज अधिकारी कर्नल मेडोज टेलर नळदुर्गचा कलेक्टर असताना इ.स. १८५३-५७ त्यांचे काही काळ या किल्लाचा वास्तव्य होते. हैद्राबाद मुक्ती संग्रामातही आँसा हे महत्वाचे केंद्र होते यात औसा च परिसरातील गावातील अनेक स्वातंत्र्य सैनिकांनी भाग घेतला होता. लढा दिला व शिक्षाही भोगली.

दक्षिणेतील सर्वच मध्ययुगीन किल्लाना महत्वाचे स्थान आहे. सहयाद्रच्या रांगातील डांगरी किल्लाएवढे दक्षिणतील भूईकोट किल्ले ही महत्वपुर्ण ठरतात. दक्षिणेतील बहमनी राजे व त्याच्या पाच शहराच्या कारकिर्दीत महत्वपुर्ण ठरलेल्या किल्लात औसा किल्लाचा समावेश होतो. खोलगट भागात अरालेली या पुर्वाभिमुख किल्लाचा चौहोबाजूस उंच पठारे आहेत त्यागुळे किल्लाचा मुख्य भाग जरी लपलेला दिसत असला तरी किल्लाकडे कोणत्याही वाजूने येणारे सैन्य दुरवरुन दिसू शकते हे या किल्लाचे महत्वाचे भौगोलिक वेशिष्टय होय अगदी जवळ गेल्याशिवाय हा किल्ला दृष्टीपथात येत नाही चौकोनी आकासच्या या किल्लाचे क्षेत्रफळ १३ एकर आहे किल्लातील काही वस्तू व तटबंदीचा काही भागांवर तुर्क व युरोपियन स्थापत्य शैलीचा प्रभाव दिसतो सध्या हा किल्ला उद्घ्वस्त रिथदीत आहे.

खंदकः-

हा किल्ला भुईकोट असल्याने त्याच्या भोवती ३८ मीटर रुदीचा खंदक आहे. काळया त्याड में बांधलेलया या भवकम खंदकाच रुंदी काही ठिकाणी कभो जास्त असली तरो बनीनोवासून छंची मात्र सर्वत्र साधारणता ६ मीटर आहे खंदकाच्या समोरील बाजूस तीन व्यवनों वसून या विहीरीमुळे खंदकान ६ मीटन आहे चोहोबाजूल खंदाहात उत्तरण्यात्या

Mincipal Shri Kumarsy ml Mahavidyalaya

औरा। शहर : पर्यटन वृत्तांत

मारा मारा करता येईल, काही ठिकाण तीन-तीन जम्यातून एकाच ठिकाणी मारा करता गण्गायोगी या जंग्याची रचना आहे.

तोषन -

वाकियात गूगाफिकते विजापूर या उर्दु ग्रंथात किल्लातील तोफार्ची संख्या दिलेली आहे. याची नाने पुढीलप्रमाणे निजामशाही, कुंती,रंकटी, बहेतरी (बहत्तरी) भोसली, कडक विजली संथ (सिंधू, लाल खाजी, लसरी (लहरी) शेरदही, लमधडी, काला पहाड, तोफ या गुरुथ तोफा असाव्यत, कारण उपतटाच्या काही युरुजावर लहान मोठ्या तोफा आहेत. कही नोफावर आदिलशाही व निजामशाही राजवटीतील तुकी अभियलयाची नावे अंकित केलेली जाहेत, किल्लातील सर्वात लांब लोखंडी तोफ माशिदा नजीकच्या वरुजावर आहे तिवी लावी मीटर इंच व व्यास सहा इंच आहे. या सर्व मोठ्या तोफा बहूतेक पूर्वी वर्णिलल्या मुख्य तोफा मधील असाव्यात.

प्रवेश व्यारे :-

किल्लान थिनी अहशमा लोहबंदी अशफखान नोबत. सादात व घडवाळ अशी सात महान्दारे आहेत. यातील मुख्यव्दार म्हणजे लोहबंदी दरवाजा किल्ल्याच्या पूर्वेस हा दरवाजा असून तो ओलांडून खंदलात प्रवेश करावा लागलो. त्यानंतर पून्हा खंदक चढून वर यावे तानत का प्रवेशव्दासस लाकडी दरवाजा आहे. प्रवेशव्दाराची उंची जमिनीपासून साधारणत: एक मी, तर रुंदी तीन मी, एवढी आहे. यावर लांखडी पट्टया व खिळे ठोकलेले आहेत. जनूने यास लोहबंदी म्हटले जाते. किल्ल्याचे पावचे व्दार भिंतीत असून ते लांच आकाराचे की, जगह जवाजे नाहीत. याच्या पूढील मध्यभानी दोन लहान कोनडे आहेत. येथून हो का गालव्यानंतर अध्येवरी व्दारासारखे सहावे व्दार लग्गने, हा फेहजी सहाव

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

एकन लाकडी दरवाजा व त्यावर लोखंडी पट्टया भारलेल्या आहेत. हा उर्ध्व गोलाकार कमानीचा आहे. यातून आत गेल्यानंतर राजवाडा लागतो.

गुप्त मार्ग :-

किल्लात ठिकठिकाणी खदकात उत्तरण्यासाठी गूप्त मार्ग आहेत. विशेषत अहशमा दरवाजाच्या डाव्या उजव्या बाजूस हे मार्ग आहेत. एक गूप्त मार्ग आहेत. गावाबाहेर असलेल्या सूलतान टेकडीपर्यत जात होता असे सांगितले जाते. किल्लेतील बहूतेक सर्व वास्तू उध्दरत्तावस्थेत आहेत.

राणी महल :-

चौथे प्रवेशव्दारे ओलांडून डाव्या बाजूस एका लहान पाथवाटेने गेल्यास ही उध्दवस्त वास्तू दिसते. चौकोनी आकराच्या पण सध्या छतही नसलेल्या या वास्तूच्या केवळ भिती भिंती शिल्लक आहेत. भिंतीना सर्वत्र लहान कोवाडे आहे. वास्तूस तीव्दारे आहेत. तर पूर्वेस सिडकी आहे. यातील मूख दरवाजा तीन मी. से.मी उंचीचा आहे. ही वास्तू मी 15 मी 50 स. मो जांब व 10 मी 90 से. मी. रुंद आहे.

जानूमा महल :-

पाचव्या प्रवेशव्दासजवळच्या गोलाकार बूरूजावरील ही वास्तू कर्नल मेडोज टेलर याने बांधली आहे. यास मेडोज टेलरचे निवासस्थान असेही म्हणतात. ही वास्त पाश्चात्य खण्जत्येशेलोवा नमूना असून येथून किल्लयातील व सभोवतालचा परिसर चांगला अधीयशास येतो. सध्या या पडक्या अवस्थेत असलेल्या वास्तूमध्ये प्रवेश करण्यासाठी 35 पवार. बढाव्या लागतात. पण ते सध्या कोसळलेले आहेत. या वास्तूला हवण्महल म्हजूनहो भाषार. बढाव्या लागतात. पण ते सध्या कोसळलेले आहेत. या वास्तूला हवण्महल म्हजूनहो

A CONTRACTOR OF THE

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

राजवाडा :-

पावत्या प्रवेशव्यासतून पूढे आत्यावर राजवाडा चौकात हो चोरसाकृती धारनू आह तथन राजवाडा असे म्हटले जाते. या वास्तूच्या तीन वाजूस एकखंगी. तर एक याजू दोन खणी आहे. वास्तूच्या चारही वाजूस मोठमोठे व्हरोडे आहेत. वास्तूचा आकार साधारणत. 28 मी रतंच 10 मी रूद व 5 मी उंच असा आहे. या इमारतीत मध्ययूगात तहत्तील कार्यलय लोने. मी वास्तू दगडी असून त्यास तहसील कार्यालय असताना प्लॅस्टर केलेले आहे. तकचर किंचा पाणी महल :-

किल्ल्यातील सर्वात उत्तम स्थितीत असलेली वास्तू म्हणजे हे तळघर यास प्राणीमहल असेही म्हणतात. ही वास्तू पूर्णत: जमिनीखाली असल्याने जमिनीच्या वर तिचे अस्तित्व आणवत नाही. यात तळघरातून एक भूयारी मार्ग आहे. अनस्ट्रा अशा बारा स्तंभवर याचे छत पेललेले आहे. या तळघरातून एक भूयारी मार्ग गावाबाहेरील तीन कि नी घरील राजवान टेकडीपग्रत जात होते असे सांगितले जाते. 23 X 15 मी. आकराच्या या वज्यस्म्मूळं शेजारील दारू कोठारात थंडावा रहात असे. वर वर्णन केलेल्या वास्तू जातिश्वित येथे रंगमहल लगरखाना. गंगा - जमूना कोठारे घोडवाचे अनेक तवेले अशा विज्येक इनारती होत्या.

ारू कोठारे :-

हे तळघराच्या वाजूरा असून ते पडक्या अवस्थेत आहे. साधारणत: 15 मी लांद व 8 - स्तर 1 भी उंचीचे हे कोठार दोन खोल्याचे होत. वाच्या छतावर जाण्यासाठीर पण्यनज - जतरण्यासाठी पारयनकडून मार्ग आहे. यात त जमोळा साउदिला जल बल

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

पाणी पूरवठा व्यवस्था :-

किल्ल्याच्या पाण्याच्या गरजेसाठी किल्ल्यात तीन विहिरी आहेत. यापैकी अध्रशमा व्रवेशव्दारासमोर एक. त्याच्या डाव्या वाजूस दूसरी व खदकात तिसरी विहीर आहे. किल्ल्याच्या परकोटातही तवे विहीर, अंधेरी विहीर व चांदबावडी अशा तीन विहीरी असून नांदवावडी वूरुजाच्या आत आहे. किल्ल्याच्या पश्चिम व दक्षिण भागासाठी चार बावडी मधून पाणी पूरवठा केला जात असे या विहिरीचे पाणी मोटेने वर खेवून पश्चिमेकडील वूरुजावरील हौदात साठविले जात होते व तेथून खापरी तळाच्या सहाय्याने इमारतीना ते पूरविले जात होते.

मशिद :-

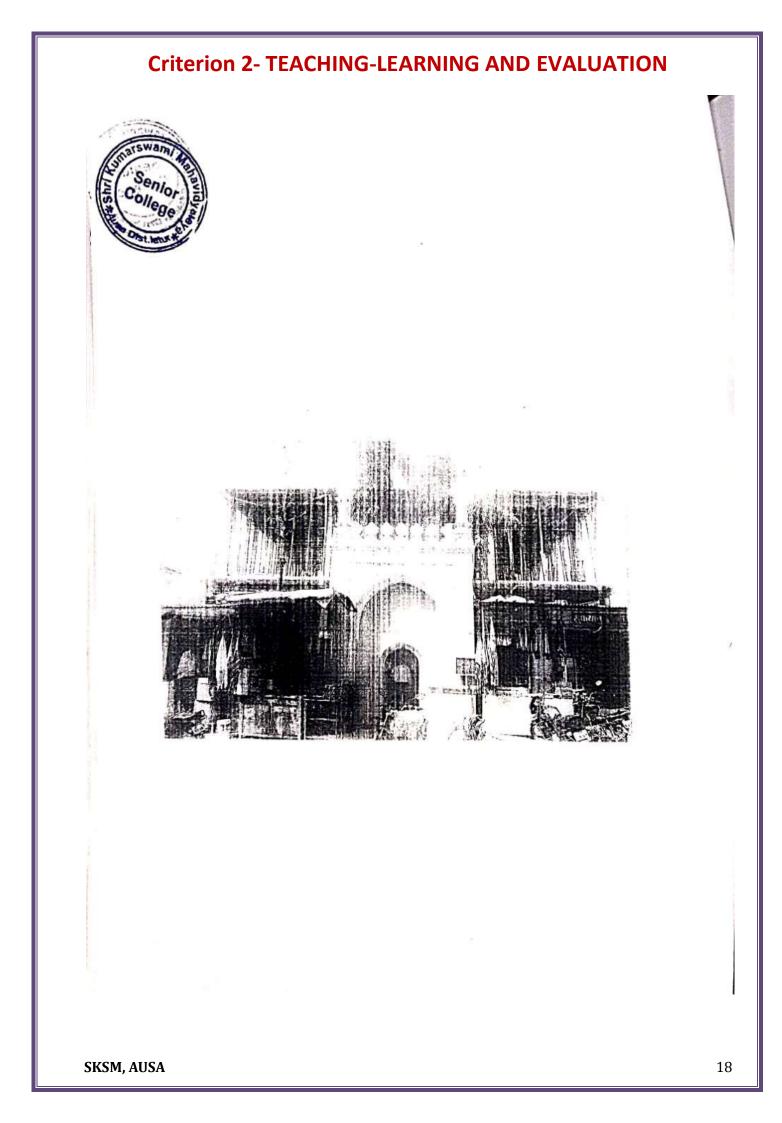
किल्ल्यात राजवाड्यालगत एक मशीद आहे. मारीदाच्या इमारतेच्या लांबी साधारणत: 8 नीटर रूंदी 6 मीटर व लांबी 7 मी. आहे. मशिदीत दरांच्या भागवर ती मोठ्या कमानी तर यात नऊ कमानी आहेत. मशिदीच्या मधोमध पढण्याच्या जागा आहेत. मैदानी या आनश्यक तष्करी सोयीवरोवरच नागरी सूविधाच्या याबाबतीतही या किल्ल्यामध्रेय सारखेपण! आढळतो. परंतू औसा किल्ल्याच्या विशिष्ट अशा भौगोलिक स्थानामूळे हा किल्ल. सतत संघर्षात राहिला होता. त्यामूळे येथे नागरी सूविधा फारशा आढळत नाहीत.

शहर परिसरातील स्मारके :-

दगः-

हरुव खाकीहादा दर्भा हा येथील सर्वात जुना दर्गा आडे हा किल्लाच्या उत्तरेस ज मोकलया जागी दगडी चौकोनी ओटयावर वांधलेला आहे. याशिवाय येथे हजरत मीर

i lin h li a sil

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

मेहदीशहा दर्गा हजरत ख्यांजा नक्षबंदी दर्गा व हजरत बुवहाणशहा ताजदीन बाबा देगी मण्डी संताचे दर्ग आहेत.

तेली गुंबद :-

शहराच्या पश्चिमेस दोन कि.मी. वर भादा रस्तावर दगडया विहीरी जवळ ही वास्तू आहे. येथे एक शिळा असून त्यावरील शिलालेखात हा भुबंद हिजरी 1034 मध्ये बांधल्याचा जालेख आहे.

जांबबाग :-

ही किल्लाच्या पाठीमांगे असून त्यात झाडांची संख्या फारच आहे. त्यामुळे त्यास जांबबाग मःणतात.

सराबागः -

किल्लाच्या लोहबंदी प्रवेशद्वारासमोर एक फुलांचे आल्यावर रशिद सात दरगांच्याम्हणजे गेडाज पाठीमागे ही बाग आहे. आज ही बाग नसली तरीपण पुढील इमारत

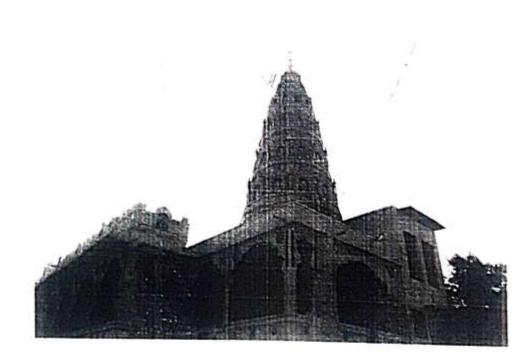
ामा मशीद :-

3 2 20 10 10 10

आंस्त सहराच्या बाजारपेठत औरंगाजेबच्या मोहिमेत काळात विजापूर स्थात्यानुसार जलेडी ही गशीद आहे. त्यात औरंगजेब बादशहा व सोहराबखान यांचा भामशिर्देश अपून । शिलालेख आहेत. मशिदीची इ.स. 1989 मध्ये दुरुस्ती करणपत आलंहने असून मी पत गर्थता स्मारक फणून घोत्रीत घेलेडी ठाउँ n/m/

Colleg

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

कलाकूसरयूक्त मंदिर काळ्या स्फटिक दगडात बांधलेले असून त्यावर बांधकाम टूर्ण कल्याची तारीख तसेच गूरू परंपरेतील आणि दशवतारावरील काही कोरीव मूर्तिशिल्पे आहेत. आकर्षक अशा कारीव कामाने अलंकृत केलेले मंदिराचे प्रवेशव्यार ओलांडून आत गेल्यावर 3.52 चौ. मी. आकराच्या सभामंडपातील वैशिष्ट्यपूर्ण अशा दहा स्तंभाच्या बाजूस पीठे आहेत. सर्व स्तंभ सूशोभीत कमानीला जोडलेले आहेत. मंदिरात दास विरनाथ, गल्लीनाथ, गुरुबाबा यांच्या समाधी आहेत. हे मंदीर शके 1278 या कालावधीतील असून मंदिरात श्री गणेश. हनुमान, पांडुरंग, शिवपिंड इत्यादी मुर्ती असल्याचे दिसून येते. या पिठाच पहिले पिठाधीपती विरनाथ महाराज आहेत, दुसरे श्री. मल्लीनाथ महाराज. तिसरे दास विरनाथ महाराज, चौथे संत ज्ञानेश्वर महाराज तर सध्या पाचवे पिठाधीपती म्हणून ह. भ. प. गुरुबाया महाराज औसेकर हे आहेत. त्यांची वडील बंधु ह.भ.प. गहिनीनाथ महाराज हे पिठाचा कारभार पाहतात. पंढरपूरच्या विष्ठल रुक्मीनी देवस्थान समितीच्या विश्वयत्त महणून त्यांची महाराष्ट्र शासनाने नियुक्ती केली आहे. या पंथाचे अनूयायी प्रामूख्याने दक्षिण या पंथाचे अनूयायी प्रामूख्याने दक्षिण महाराष्ट्र आणि कर्नाटकातील आहेत. दरवर्षी माघ मासात वारीसाठी औसा येथून पंढरपूरला पालखी नेण्यात येते.

🖌 श्री. क्षेत्र गोपाळपूर :-

अंग्सा शहराच्या पश्चिमेस गोपाळपूर हे धार्मीक स्थळ असून अतिशय प्राचीनकालीन श्री न गार्थ। मूर्ती मंदिरात आहे. संत ज्ञानेश्वर महाराज यांचे समाधी स्थळ येथेच आहे. या वं¹ रत्तची बांधणी ही इ.सन 2000 नंतर करण्यात आलेली आहे. याठिकाणी एक उदयान भूने सामाजिक कार्यक्रमासाठी मंगल कार्यालय उभारण्यात आले आहे. हे अतिशय नहर्षरम लेकाण असून यांचे पुर्ण नियोजन श्री गोरखनाथ महाराज यांनी केलेले आहे.

राममंदिरः :-

औसा शहर : पर्यटन वृत्तांत

औसाच्या उत्तर दिशेस उवंडगा रोडवर श्री. मुक्तंश्वरांचे मंदिर आहे. हे मंदीर पाचीन असून औसा शहराचे ग्रामदेवत म्हणून प्रसिध्द आहे. ट.सन. २०१५ मध्ये मंदिरांचे जिर्णोधार करण्यात आलेला आहे. मंदिराचे इमारत अतिशय भव्य असून मंदिराच्या वाजुस सामाजिक कामासाठी एक मंगल कार्यालय उभारण्यात आलेला आहे. मंदिराच्या दक्षिण वाजूस एक उदयान असून समोरील वाजूस एक पाझर तलाव निर्माण करण्यात जाला आहे. मंदिरात भव्य महादेवांची पिंड असून समोर पाणणातील नंदीची मूर्ती आहे गडाशिवरात्रीला येथे यात्रा भरते. व महाप्रसादाचे आयोजन केले जाते. विरशैवांचे हे प्रमुख मंदिर असून श्रध्दा स्थान आहे.

🖌 श्री वालाजी मंदिर :-

ओसा शहराच्या पूर्व वाजूस ४ ते ५ वर्षोपुर्वी केशव बालाजी देवस्थान स्थापन करण्यात आले आहे. मंदिर ही अतीशय भव्य असून अनेक धार्मीक उत्सव या मंदिरात साजरी केली जातात. मंदिराच्या परिसरात गरुड व हनुमानाची भव्य अशी विशाल मुर्ती आहे. मंदिरात तिरुपती वालाजीची प्रतिमुर्ती स्थापन करण्यात आली आह. ओसाच्या पर्यटन विकासात या मंदिराचे महत्व आहे.

श्री कुमारस्वामी महाविद्यालय, औसा

शैक्षणिक वर्ष 2019-20 शैक्षणिक सहल दि. 02/01/2020 एकूण सहभागी विद्यार्थी : 35 (22 विद्यार्थिनी + 13 विद्यार्थी) सहल ठिकाण :- तेर, नळदुर्ग सहल आयोजक :- इतिहास, राज्यशास्त्र, भूगोल विभाग

श्री कुमारस्वामी महाविद्यालयातील इतिहास, राज्यशास्त्र, भूगोल विभागाच्या वतीने बी.ए. प्रथम, द्वितीय व तृतीय वर्ष या वर्गातील विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक अभ्यास सहल दि. 02.01.2020 या दिवशी आयोजित करण्यात आली होती. सदरील सहली दरम्यान तेर येथील संत गोरोबा कुंभार मंदीर आणि कै.रामलिंगप्पा लामतुरे वस्तू संग्रहालये या स्थळांना भेटी दिल्या तसेच नुतन वस्तू संग्रहालयाच्या पाठीमागे चालु असलेले उत्खनन स्थळास भेट दिली. तिथे वस्तू संग्रहालयाची व्यवस्थापक श्री अमोल गोटे यांनी उत्खननाची माहिती सांगितली तसेच तेरेतील मा.रेवणाप्पा लामतुरे यांच्या खाजगी संग्रहालयातील सातवाहन कालीन वस्त्ंची माहिती दिली.

दुसरे ठिकाण नळदुर्ग किल्ल्यास भेट दिली तेथील पाणी महल पाहिला आणि किल्ल्याच्या रचनेची विद्यार्थ्यांना माहिती दिली. त्याचबरोबर नळदुर्ग किल्ल्याच्या परीसरातील राजकीय घडामोर्डीची माहिती विद्यार्थ्यांना दिली.

या सहलीसाठी डॉ.सुनील पुरी (इतिहास विभाग प्रमुख), डॉ.दयानंद पटवारी (राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख), प्रा.प्रमोद देशमुख (भूगोल विभाग), डॉ्.अनिता ढोले (वनस्पतीशास्त्र विभाग) यांचे योगदान लाभले.

डॉ.सुनील पुरी 🤇	24
. डॉ.दयानंद पटवारी	AZ)-
प्रा.प्रमोद देशमुख	Filts
डॉ.अनिता ढोले	dephole.

arsavmi Mahavidyalaya Ausa Dist Latur

मि नारती मडती शरकार्जी तिरेवार्गी मि था 12020 - अोजा- तेर नाल्युत डोनि 2 Fusundar Ankida " Titonized Hort partition - cites 9921202165 JJS HJ.FI 1 -2) artizeta nzimitif - 9921621072 agura - 8408877030 रोक्तिना ठीन छ °- 7057695569 मिकिति कित्तित हि रहान्तने तारने - 9975070951 ī, Mich कि मुद्रनी के द्राव्ही - न न 1988 9344 531 Gaval: shubham \$ 8788604280 sheethof (g) Shaikh Munjahan Mahebub" 9503249167 B.A.S.Y Anudaran sale. VI Bandapare Karezi Giovind - 7448125193 1184 2) kumbhar Manisha Angad-7350182730 Ashwini ·3) Landge Ashwini Bhagvat. A Bangode Peachi satish · 7218121358 - Pachi ~5) Bhadre Ashavini Pulchand . 860540677) - Anni (s) शंचे 3नार्चना. ज्यानदेव. 9067945375 - Armone Dividazz Pocia Shivkumazz 9021306518-(्रिड डगेन्स्तीम आख केव (भाषा) जिल्लाम विमय सहागिष , 7887664566 -Joi aiais -2-4 hi 76 @ ala (ala Gi) . 982338 2759 B.A.T.Y. Black 1) mit = 272) 71 - 511 74 . 300R+8408877030 201 গ 1455 Tasa GIMAT FIRE RAT 300R+9175316254 Dania 0 20 01121 9913 - HI MEST . 8317205524 Dos Daripo 05/= EIGE FRIZIT FART. 95.27 115148 1999 aprility 651 33012 agrit 0.5.CI year . 93099214071 97) सिंगरके उार्वती आहेत . 7498438702 But र्ष्य माहाउ मानाका आभंग 9527323674 2000that SPI AUJA

24

हमीपञ

Contraction of the second seco

1222

आन्ही खालील। सर्च विद्यार्थी व विद्यार्थीनी असं एमीमज लिएन देत अम्हीत की दि.०२.०९.२०२० भार मुरजवार रोजी श्री कुमारस्यामी महाविद्यालय, औसा सामाजिक शास्त्र विभागांतर्मत आयोजित शैक्षणिक सहलीसाठी आग्ही आमच्या पालकांची पूर्वपरवानमी चेतली असून, सहलीसाठी आमच्या स्वतःच्या जवायदारीयर येत आहंति. सहली परम्यान प्राव्यापकांनी दिलेल्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करू. तसेच काही अमुत्तित प्रकार प्रखर्मां आन्ही स्वतः ज्वावदार असू त्यास महाविद्यालय व महाविद्दालयीन प्रशासन जवावदान सह प ठाईी याची आन्ही ग्वाही यत आहोत.

अ.क.	विद्यार्थ्याचे पूर्ण नाव	चर्ग	रवाक्षरी
6	Shaikh Nurjakan Mahebub	BACY	BUNCIESI
2	Sontakke Avandi Ugaasen	BATY.	But
3	Lendhe Yostite Groutern	B.A.F.Y	Hopits-
4	Undre Sarita Goutam	Q.A.T.Y	19:19
5	Putrus & Vastar Netaji	B.A.F.Y	DeBxault
6	Garali Shebham shahute	D.A. E.Y	Authen
7	Soulis Teisim Mahebook		- Fislim_
8	Manika Surimant Fight	B.A.T.P	Ollapon!
0	Montaci Diation site	B.A.T.O	City of C
10	5241257.50 VIII 6	B.G.F.	En .
	Hellermy C Juli S.	BAFY	- Cong
11	Munde poachya .d.	BA-BY	Chines
12		B.A.S.Y	
13	Dhage santosh suchable	B-A-EZ	- Andresu
14	Musoinde sakshi Ravikisan	B.A.T.Y	- Here
15	Valhe A.	3.1.7.0	-TAUM-
16	Dirthe	A.A.FY	pavild
17		B. A.T.Y	
18	Fulsunder Anton	il B.A MAY	r Stowing
19	Charling Sumally Stre	BSC Istyr	aupsuju
1. S.	- Petter Cunique Crangan-	B.A.T.A.	
20	Kohale-Ameria	-100-11	Billey
21	Kohale America	BELIX	Qaipa
22	Min Wold Marini Par Any	Just - 15-11-17	Angena
23	Crailienced then dovern	21/ B10: SY	Form
24	Shanke Brich and Any	7.4/1 10/11/2 /-	(Banger)
25	Shanke Brehemer ansen	B.N.J.Y	· Carley
	Bangerd Rapani Kishor		
26	Bangelo tap		_1
	U		Shri Kumars
			ann Kumars.

A DOUBLE 2019-20 wami Shri Kumarswami Mahavidyalaya, Ausa Dist. Latur Department of Geography 1 Group Discussion -B.A.S Collegi Class: B.A. 大道, 亚 Sem: 亚 Name of the Paper & No .: Human Geography -VIT Group D. -I) Topic for discussion Name of the student Roll Sign No Londal Ankita Romil 27) 20 landge Astwini Bhages 3191 TINA Rili Grander Cravali 47 4) Bonsode Ajshurarda Khardu 08 Bizajdar Booja Shivhun 881 Maindamar Perful Banjar Date: - 18:1 Group 🏞 D. II Time :- 2:10 Sig Roil Name of the student Topic for discussion No HINAT WAR 47 PILI Grander Gavali ondal Ankita Raniit 2F) landge Ashaini Bhagvat 26 08 Bizajdar Poeja Shivhum Banande disponere thands 5 28) Maindarker Herry Benjay Date - 9 Group to D. III Time -Name of the student Roll Sig Topic for discussion No FJuindarkey Rectu Banlay 20) SHIN 478 cravali left oryander Bargode Alshummy Khandy 9 Birajdor Pooja Shiv kum OR andal Ankita Raniit landge Astwini Bhagust Sub Expert: Teacher In ch P.B. Deshm Dr.S.E Ashture Assprint Protect of & Head

270 12200 - तेर, 200 होग (ता. 3200 बाद)

-3ה אות אות אות אות הוואמווא אות בהאמו אוואה אות אוואין

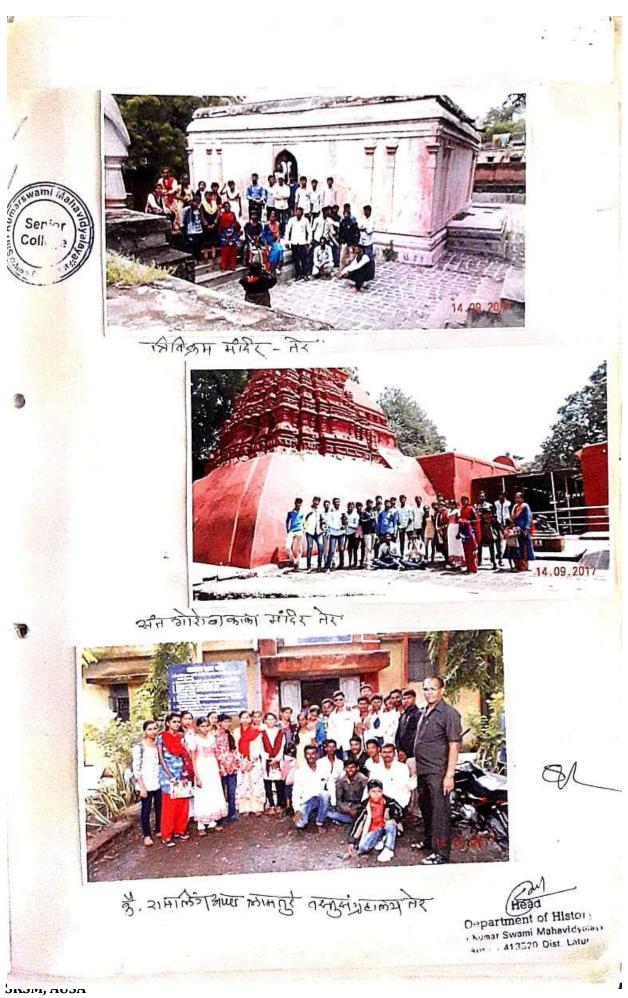
तनीते कीत्यः प्रमा, द्वितिय, तृतीय तलीतीक निकाक्तीभी जैक्रेसेक अक्साम सम्म दिः 14/9/ 3017 कोत्से आकोपित करवात जाली. 25 अफ्री तक्त नेर जेकील जोरोला काका प्रदिर, किलिम मंदिर, कें आलेगक्ष लालती तक्त मंघुकालय जा रेत्तिसाथेड क्वलीना कोट देक्क लांचे रोसेसारीद कालती तक्त मंघुकालय जा रोतीसाथेड क्वलीना कोट देक्क लांचे रोसेसारीद कालती तक्त मंघुकालय जा रोतीसाथेड क्वलीना कोट देक्क लांचे रोसेसारीद कालती के कोट देक्व तेकील संदिशन्सी द्वाकिती विकारक्रांस देकाल आले?

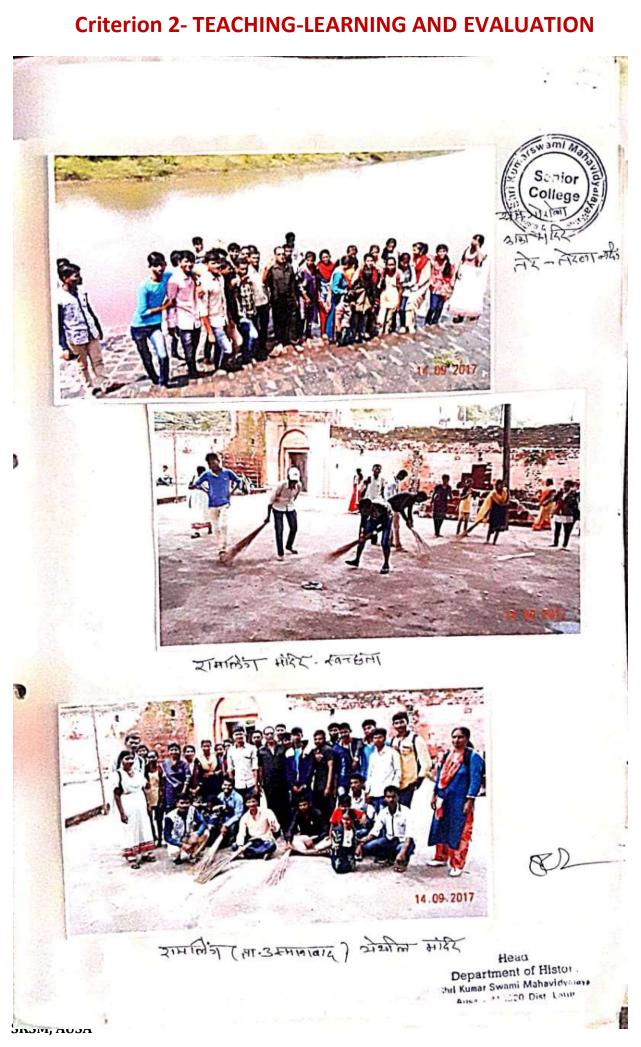
भारती हैं। कार्यता ने न्रिका कार्यता निवायक स्रिविम लियम निर महित में कार्यता के कर इस इस्सीय प्रशिद स्वीप्रिंत कि मान हो ताला होवद हेन्ह क्रिकार्यताली नाम कार्यता कि होन्द भारता हो - निकाका केल्लाम कि विकार प्रत्वाही जिल्ला हो लियन कि

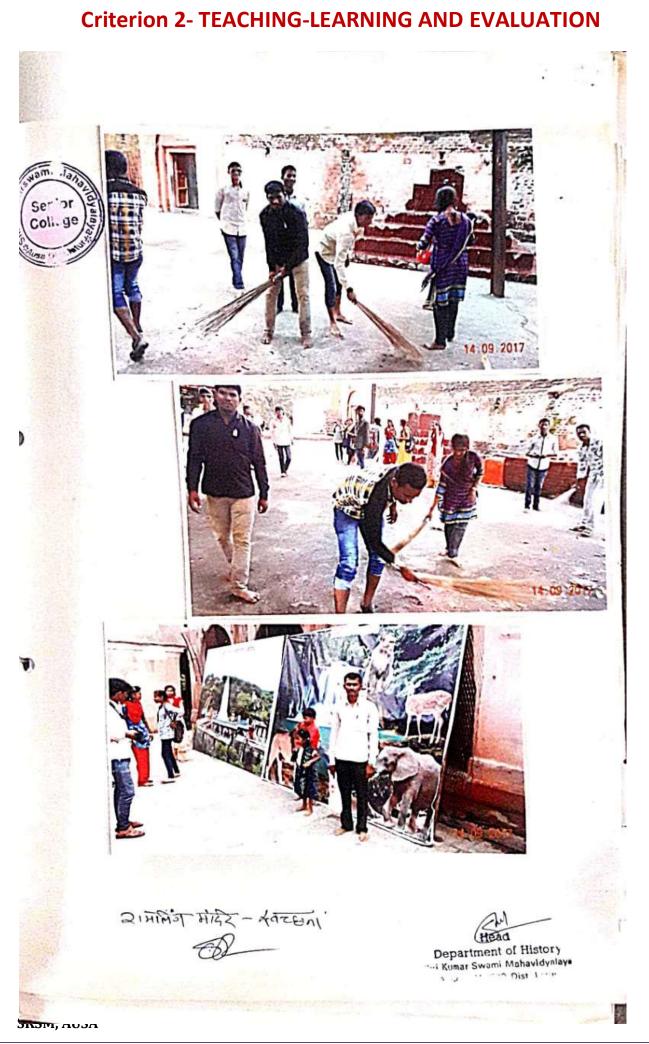
Ausa Dist Latur

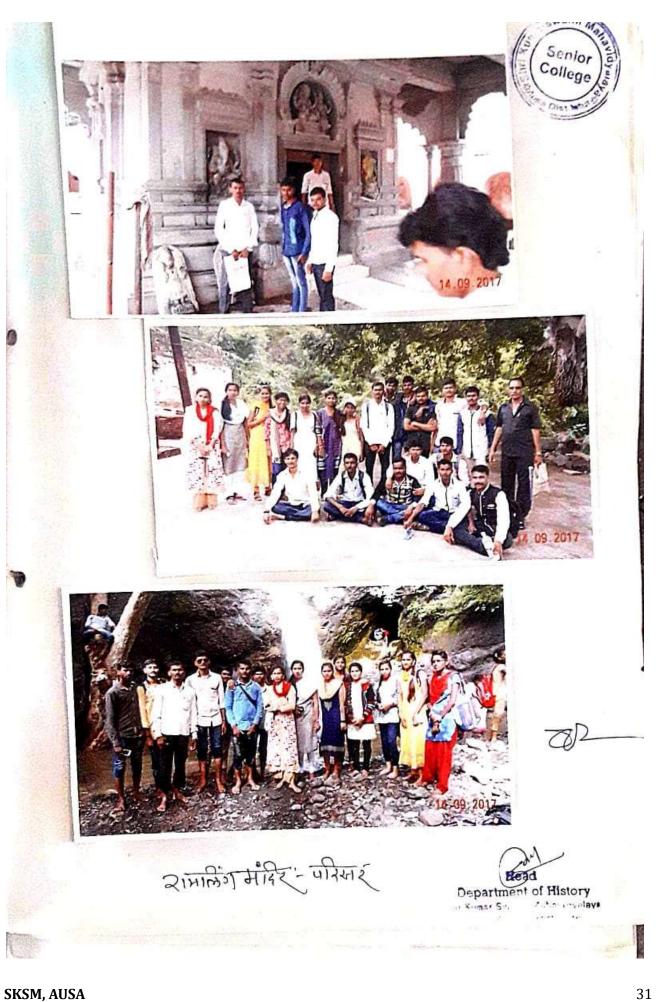
पा. डाः सांगल 3 aug toms

Debartment of History Witkumar Swami Mahavidyalaya 320 Dist 1 mil

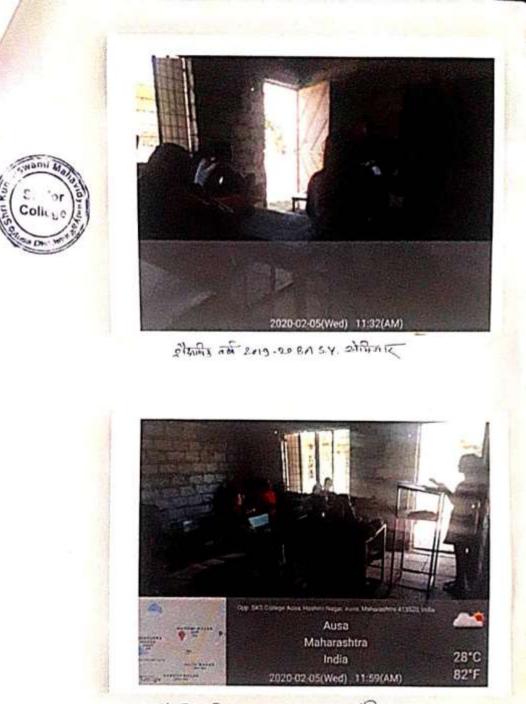

Seminars and Group discussion

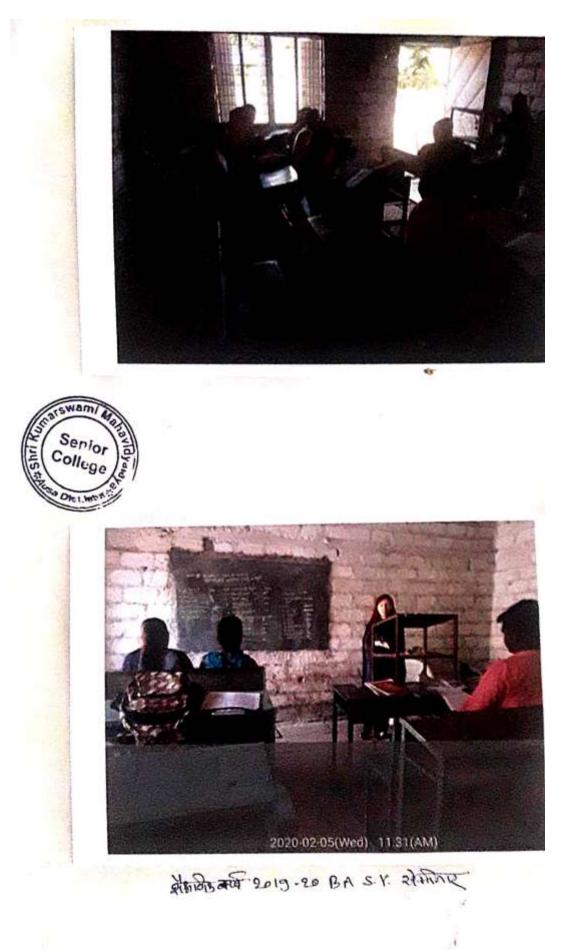
RIMES AT 2019-00 BASX AMONT

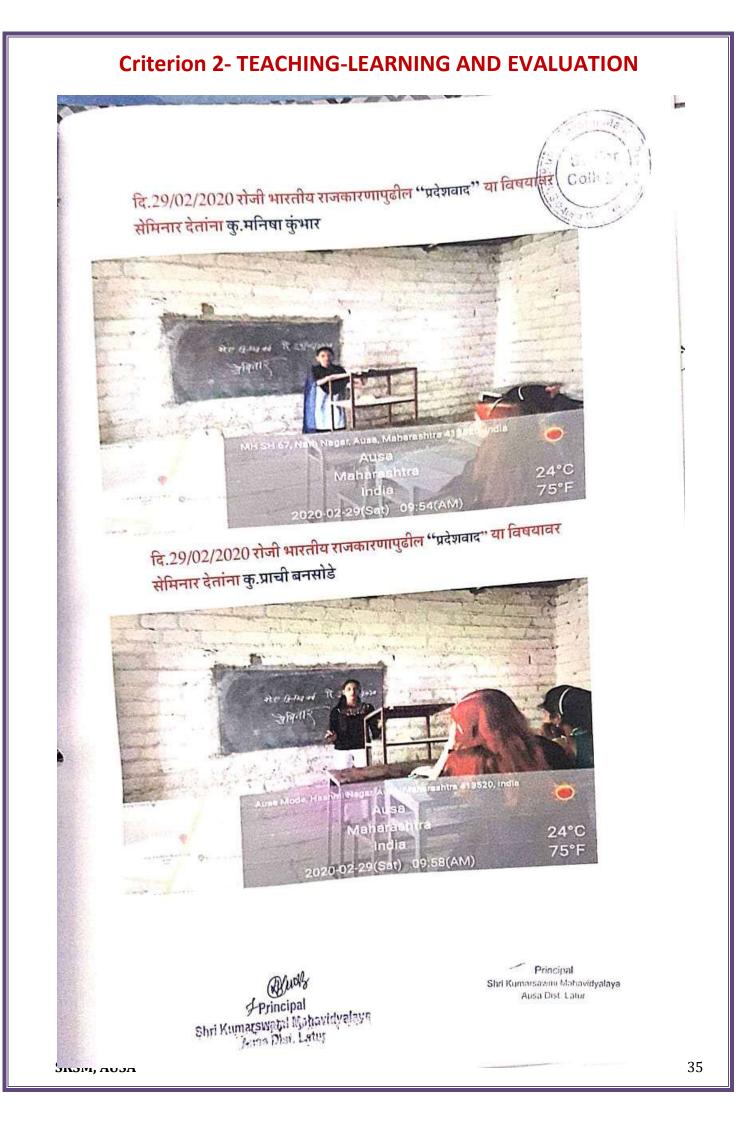

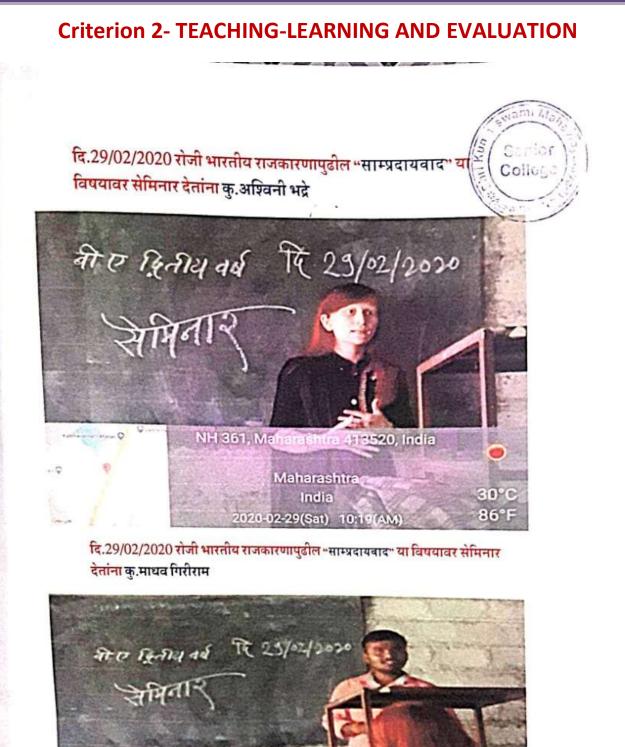

21213 at 2019-20 -BAS.Y. 22 PATT

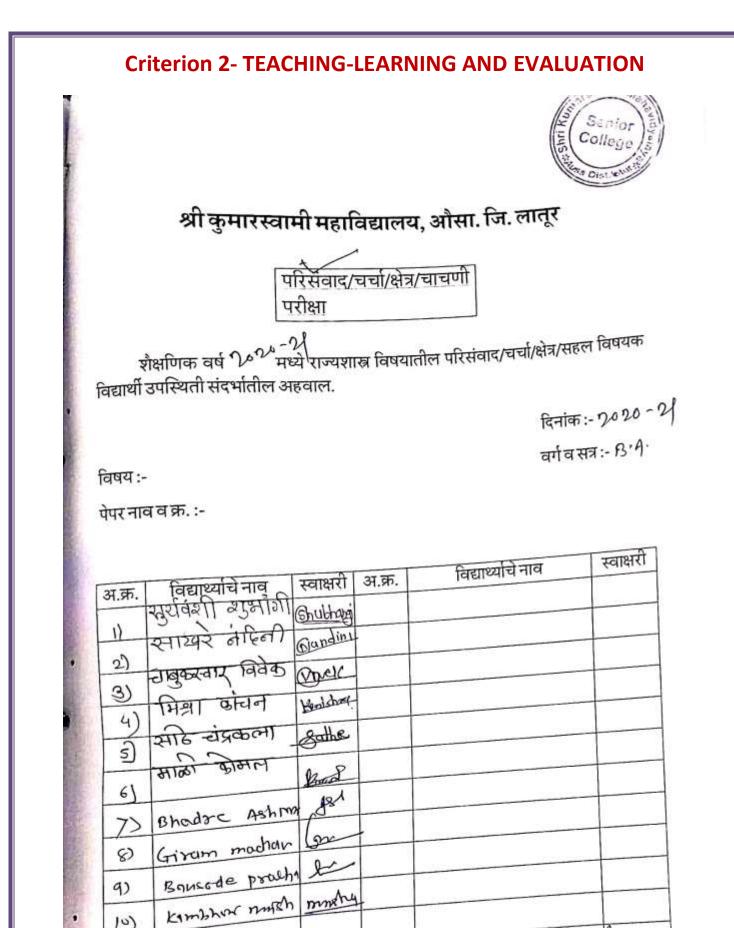

MH SH 67. Nath Nagat Ause, Maharashtre 413520, India Ausa Maharashtra India 30°C 2020-02-29(Sat) 10:11(AM) 86°F

Shri Kumarsavimi Mahavidyalaya Ausa Dist. Lajur

Criterion 2- TEACHING-LEARNING AND EVALUATION anti 30 श्री कुमारस्वामी महाविद्यालय, औसा. जि. लातूर Coli परिसंवाद/चर्चा/क्षेत्र/चाचणी परीक्षा शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये भूगा हो विषयातील परिसंवाद/पूर्ण्या/क्षेत्र/ उपस्थिती संदर्भातील अहवाल. विषय:- अट्टा) में दिनांक:- 17 - 07 - 2019 (2:10 to 3) पेपरनाव व क.:- मानवी भुगोल - <u>VII</u> वर्ग व सत्र:- B.A/T.Y. / F/4 · / S.Y. (Sem-III) א- אותםו אוות בתאץ - מונתו. रोल न. विद्यार्थ्याचे नाव अ.क्र स्वाक्षरी Gardie Ashoini Bhagvar Gardi Belti Grander Andin 1 26 2 47 Londal Ankita Ranjit Bansade Aisburgova Khandu Bizajdan Pooja Shivkum Maindarkar Pretu Banjay land 27 3 Row 4 3 Preche 5 08 281 6 7 8 9 10 11 12 13 14. 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 P.B. Deshmutch 29 Budb F Principal Shri Kumarswarpi Mahavidyalaya Ausa Dist. Latur Assi Land, (, i) Det Sim 37 אטח, היינאל

הנטה, היונהנ

10)

Banda

Shrt Kumarsawmu Mahavidyatas Ausa Dist Latur

2019-20 Shri Kumarswami Mahavidyalaya, Ausa Dist. Latur wami M Department of Geography Class: B.A. I. T. M. Sem: I & I Schlor Group Discussion - B.A. F.Y College \$108.2 Name of the Paper & No .: Human Geog. / population heis. Time 1:20 to 2 Group No - I Roll Name of the student Signature Topic for discussion No 208 Graval shubham shahar sheether 54 Ingele Dipul Dattatraya sphelote Human Shevale poola Navanath Speelo 205 Evolution Bansode manjusha Ramanand 05 ma 155 Sayyael Tasilin mahebook Desum shough MUZIChan Dahphub 164 NOHIDAN Date : 21.0! Group No -II Time: - 1:21 Roll Name of the student Signature Topic for discussion No 54 Ingole Dipok Datatraya 6 hours 208 Graval shubham shahurup shubhan Possibilism Areela 205 Shevale Doglar Navarath OS Bansade manjusha Romanand man 155 Sayyard Tasiim maheboo 160 Staikh Nuduban nahebub Feelin NHADAN ** sem-II, * Paper- population Geography Date-08.0 time-1:20 Group No - I. Topic for discussion Name of the student Signature Roll No 16 4 shulkh Nutschen nahebus Antidhan (1) 9242041 Ta HLOllal Stryoe 54 YIJOIM 920112 208 (mayali shubham shahuray Stephan 05. Barsade manjusha Ramanand Eizon 205 shevale pool y wavanath Sayyered Tasilim Maheber dem 155 2011 **Teacher In charge:** Subject Expert: P.B. Deshmulch 4 Principal Shri Kumarswami Mahavidyalaya Lisa Dist. I atur r. Wood Dr. 9 Shr. Nur Sie Covidyalaya 111 - the Lature S)

SKSM, AUSA

39

Criterion 2- TEAC	HING-LEA	RNING AND	EVALUATIO
,		13	Senior Serior
श्री कुमारस्वामी महावि		. लातूर	College a
र्थारेसंवाद/चर्चा/ शैक्षणिक वर्ष २०१७-२० मध्ये अभिग्रेन	क्षेत्र/सहल अहवाल विषयातील परिसंवाल	- {/ चर्चा/क्षेत्र /सहल विषय	क विद्यार्थी
- अर्गेल व व क. लोकुररिव्या अर्जील - <u>प्र</u>	<u>.</u>	 दिनांक; 65.07 तेह्र :- 2:10 वर्ग व सत्र - B.F परिसंवादाचा विषय ट्रेट्येक्रुमण् न 	1.5.7. (IZ)
- <u>उ</u> र्यास्मितें विद्यार्थ्याचे नाव स्वाक्षरी	ा.क्र. विद्याच्य		
विद्यार्थ्याचे नाव स्वाक्षरी अ बिराजदार पुजा Qaeia-	1.8% 144124	4 नाय	स्याक्षरी
H12 -272157] 60004			
S. Athoini Bundy Aphini			
Bansade Aistra R. Indel Bansade Aistran Rever Maindar Hor Pearly Pearly			
Bancode Aishong Reuf		10 L	
· Mainder Kur Peaced Heater			
5 Satpute suverna Quorena 1 Reiti cnareli Reiti			
		4	•
- ·			
			· ·
	1		
	ABSUDZ.	J.	iles
101	Principal rswami Mahavidy: usa Dist. Latur	200	The sta
		2 p II.	

Dr. S.B.Ashture Associate Professor & Head Department of Generaphy Sho Fernantic Generaphy

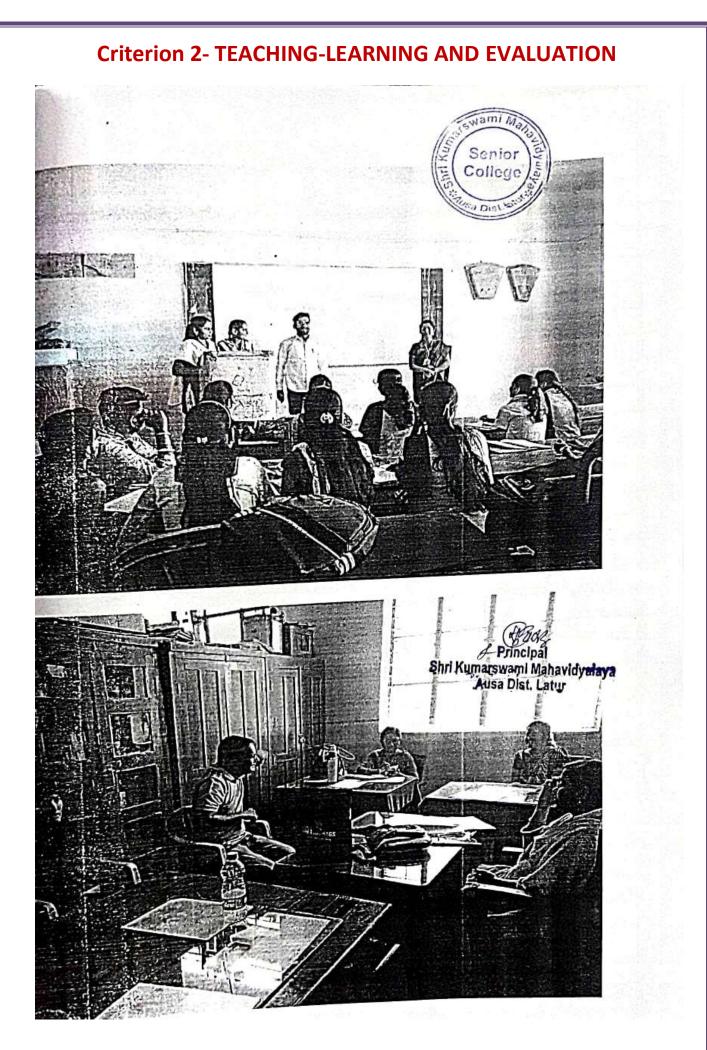
40

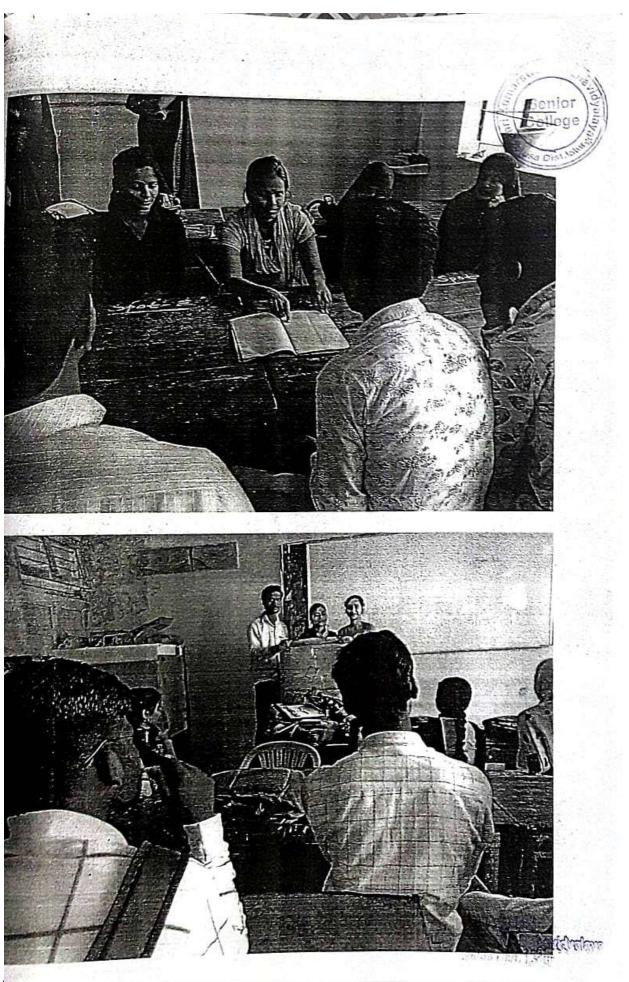
Criterion 2- TEACHING-LEARNING AND EVALUATION . vami Ma Senior श्री कुमारस्वामी महाविद्यालय, औसा. जि. लोतूर College परिसंदाद/चर्चा/क्षेत्र/सहल अहवाल Dis' 2019-20 शैर्तनिक वर्ष २०18 २० नर्क ट्रानेन्ट्र- दिवयातील परिसंवाद/स्वर्ग/संहल विषयक विषार्थी -उपस्थिती संदर्भातील अहवाल. विषट : भूगोल दिनांक : 04 . 10. 2019. 2= :- 10:30 to 11:20. पंतर के द ह : मानवी भुगोल - पा. कां व सत्र : B.A.S.Y. (Sem-I परिसंदादादा विषय - जिल्ल जमाग जिवन a. विद्यार्थ्याचे नाद स्वादन्ती श.इ. विद्यार्थ्यांचे नाव 26 lordae Atim Hitem स्वालरी Birajdat Pooja Pode 08 Landal Ankits R. Landel 27 33 more sarroia and Maindarkar P.S. Hackel 28] Pris Pelli cont Peli 67 . ٠, Principal देशम्य पी.की. Shri Kumarswami Mahavidyalaya Jusa Dist. Latur S.B.Ashture Associate Professor & Head Desaration of Congraphy (S) المراجعة المراجعة 4

SKSM, AUSA

:205 108;19'1 L i Delea Semineur: B.sc. swami Ma pawar Balai Sonali awar 1 Ghodke E I Senior Mayur Romakon ayun 0 Gollege 10 Shil 1, 5011 Sa Dis Man G P, Monua STAXAN 5 Roswaran rathalk .. R. Poornima Dillip rale n/ Inias a 1-13 •••• 4 Kamble Adjali Rangrao Dilipr N + 1 Radha 8> Peshatte ----..... inidas 3) Mad hini Hanmant 1: 10 den 01 adan Dramin Dhaanap 11) ma nam nam Bhaitoblack 12 Sor andreas 13) .Pal Og e <a \ nansh 1415 21 DP?La ROTIPOL Faind es Shit lited kumae 152 Rephy Superya Nilkanth Idl 16 nanuee ate (1 716 sandhua Rala 14 (?)-18 (4) (2) 6 19 e desaladines) 20 LUN eovind 20) 210 .11 13 27 4 500 traster Jawarh? 22 Sovitar Bariapi P C.U. 28 Radoce Neha XX 24) ישלאחנו מתצאו Fla 122 Æ 10 or the 1 1. 2.5 12 : 4 19 20) 1. con/w 114-55-10-25 13 d Lestina 1.1 Repars E & Principal Shri Kumarswami Mahavidyalaya Auga Digt. Latur 2 1 ~

asami 24: eminar " B-sc.s. 3 . Son G / 19/ 08 19/ Collet powor Dowor Sanali R moshrat kui ronashrat? aikh ~. UT P P(V) 0 frush nai Koughna Ale £. ornim 111 MONUMA 1 0 Monug Shid DODT Aishurativa. V. Thha Voi · ··· ١., NN JA nouni abarrill 11: 50 IAN aspres pages Dhonshnee P BOTPO a aikima enllors ! Lavode sonale. (K and Juppelet . DURP $r \in \mathbb{P}$ 1:1 11. Fr Imation Pushik. 1110 phikesti . Dryano Ru D Hanman (AP Shinde Rangra Pisol Ahjali hill kamble 3.2 ET. into Qilip. Radha, DirReshatte 21 Bohini Hanma adat aday 5) ad doit nem 1 1 Dadamo oran bim noore Bhai SONOM Saint Dhok you'nd surger 2 Quel 7 OK SIAZ & Principal Shri Kumarswami Mahavidyalaya Ausa Dist. Latur

श्री कुमारस्वामी महाविद्यालय, औसा. जि. लातूर

शैक्षणिक वर्ष 2022–2023 मध्ये हिंदी विषयातील संगोष्टी (Seminar) विषयक वेद्यार्थी उपस्थिती संदर्भातील अहवाल.

	And and a second second	विद्याथ्यांचे नाव	स्वाक्षरी
	01	More Pradnyg Pranhy	- Rose .
	19	Solunke Savita Tayam	Banitza_
	977	Mule Acti vyankat	Apti
	101	Lokhande: Neha Netaji	- (150-
T	14	Gailkvad Peitee Glovind	FEltee.
T	46	Kondle Vaishnavi vilal	k.vaishnavi
	70	Ricelhuri Bappasaheb Bansocle Pawar shital Khanderao	
1	47	Power shital Khanderal	Spital
	39	kumarkiel Shaista Hussain	sthewith #.
2		Biedjade Shubham Digambhar	Aubhamy
1		Dursekar Rohit phungi	rehit
2		Brinsode Sarsal Statham	Sogal
3		Sontalito matelle abodu	Mang
4			
15			
16			
17			
18 19	+		
20	+	(ABGUAZ	
21		A - Maria Part	
22		Sher Kuyazawata nganaridy daya Jansa Djat, Lahu	•
23	_	And the second s	
24			2.v. Kamto

IN FI

Shri Kumarswami Mahavidyalaya, Ausa, Dist : Latur

Department of Hindi

Group Discussion

Class: B. Com Fy

Semester : II

Date : 30 01 - 2023

Name of the Paper & No .: CHILE HILY

Time: 1:50 to 2-4

Group No. T

Roll No.	Name of the Student	Topic for discussion	Signature
01	More pradnyd	TELI EIKTATTEDI	Philippa .
97	Mule ATti	A SITH OUNT	Anni
101	Lokhande Neha	रहारि नीतना	(20)
19	Salynke Savitag		Geniber
14	Glaikvad Petter		· Fitee.
46	Kandle Vaishnavi		k Vaishog
Froup No.	- M		R Wanna

Roll No.	Name of the S

KOII NO.	Name of the Student	Topic for discussion	Signature
97 47	Pawar shital	0 1	Shital
39	kumaetiei Shaista	(Gott Sile LATIS	alattakel
70	Bapscole maelburi		malhini

Group No.

Roll No.	Name of the Student	Topic for discussion	Signature
			43

cipal Shri Kumarswami Mahavidyalaya Ausa Dist. Latur

Head Department of Commerce Shir Kumer Swami manshidyalaya Ausa - 413520 Dist. Latur

Subject Expert :

Teacher in charge Dr. P.V. Kamble

9RS

Crowp B Topset 2. Hattows to the volume distance fore dot Topset 2. Hattows to the volume distance for all the volume distance of the volume of the vol	Pri	01-2120	-ele: 25-	d.		Dat	e Mahaz	1-2021
Crowy B Topsets. I g thows to lproduce elistese foreagon Topsets. I g thows to lproduce elistese foreagon mperception to the sharing the sure reduced of mperception to the sharing the sure of sure of the sure of the states of states of the sure of the sure of the sure of the sure of the sure of the sure of the sure of the sure of the sure of the sure of the sure of the sure of the sure of	antificial in	5. 1			North And	Ser Ser		-M
Chroup B Topschant of thous to Aproduce disease foreaget mplember in the short of the short of the states of the states of the short	-	-10-	-22-8U	mupon-A	11a Charles	Coli	, //	
Topicia. A taking the intervention of the taken of taken of the taken		().	roup B			Anst P	strangers	-00-
2. In Portan and Billing Stratter of Start 1970 2. In Portan 2012 1981 1981 1981 1981 1981 1981 1981 2. In Portan a distraction of Students 1981 1981 1981 2. In Portan a distraction of Students 1981 1981 1981 2. In Portan a distraction of Students 1981 1981 1981 2. In Portan a distraction of Students 1981 1981 1981 1981 2. In Portan Augustic Partial Providents 1981 1981 1981 2. In Portan Augustic Partial Providents 1981 1981 1981 2. Internet and Provide Partial Providents 1981 1981 1981 3. Internet and Provide Partial Providents 1981 1981 1981 5. Internet Provide Partial Providents 1981 1981 1981 1981 5. Internet and Provident Partial Providents 1981 1981 1981 1981 1981 1981 1981 198		- II	4.11	ious to the	ndure	liseas	e for	n
Mame of Shulphing and		the er.	coptum!	1 A1. 44	ind white	A (F#SL 9 00	all the	C
Sr.Nu. Name of Students Sign Sr.Nu. Name of Students Sign 2. Chavan Kinding bits normann topuly sour 2. Chavan Kinding minimum topical sources 2. Chavan Kinding Strand Strand Strand Strand 2. Chavan Aylestians Taitons montopy topical sources 3. Milling Ander Rassiker Strand Strand Strand 5. Interaction Resider Strand Strand Strand Strand 5. Interaction Resider Strand Strand Strand Strand Strand 5. Interaction of Strand Strand Strand Strand Strand Strand 5. Interaction of Strand Strand Strand Strand Strand Strand 5. Interaction of Strand S	1	اف	relizion po	1000 Trolle	eichnighe	p tric		
 Charles Linding by 2 divident to the solution of the					-Ludanth-		• (9	-
2. Thether sabihabay unientation in the set of the set			Na			\$409.5	rente	43.00
3. ridurpathan Ayleshang Talton? motograng. 4. Holchande Rajasher Shireyi and Regarder 5. Hikalade Baander TBASST. (1917) 6. ontriktarii Akshatayshi vonstriklog isangtan 6. ontriktarii Akshatayshi vonstriklog isangtan 7) to Saudant Akshatayshi vonstriklog isangtan 8. Chadekas Bkimashankasu Jahaji bestaadekes 8. Chadekas Bkimashankasu Jahaji bestaadekes 9. 24 magdap Varsisnaan Valankat motostalu Haukh naus 9. 24 magdap Varsisnaan Valankat motostalu Haukh naus 9. 24 magdap Varsisnaan Valankat motostalu Haukh naus 10. Budahar Altost Dayol Raja bergan 11. 2787 Altost Dayol Manda Marathal 12. Antar Altost Dayol Manda Marathal 13. Dalumbe Pejaji B spedshami elosotari (s.) 13. Dalumbe Pejaji B spedshami elosotari (s.) 14. Belande Realistan Shivaan Sauda Sharathal (s.)	j.	5-20	_chava				athan	
4. Holchande Rajale Statient Statient 5. Holchande Rajale Statient Statient 6. DAZ (15 Pari) Aksheitarshi vapatrillog izherton 7) Holchant Alfun'd ED'gdimitian mobellant 8. Gradikao Bikimashan kasustanaju bestaade kes 8. Gradikao Bikimashan kasustanaju bestaade kes 9. 24 Malajiap Varisimana Valankat Saatu Wardh nave 9. 24 Malajiap Varisimana Valankat Saatu Wardh nave 9. 24 Malajiap Varisimana Valankat Saatu Wardh nave 10. Restam Poosetherip Dahateletici 9 nuteron 11. 2720 Alfain Poosetherip Dahateletici 9 nuteron 12. Restam Poosetherip Dahateletici 9 nuteron 13. Rahar Alfaish Dayathanal repeated () 13. Balambe Richte Predshamt sloward () 13. Balambe Richter Alfain Giapairo 9 de Gayathar () 14: Balambe Richter Alfain Alfain () 13. Balambe Richter Alfain () 14: Balambe Richter () 14: Balambe Richter ()	4	2	1.50.11	A lasta	Shatter Ra	3 () ()	tutiesh	9.5
5. Hikalade Baridia TBABAN (1991) 6. DAZINGTANI AKSHELANSHIVODATIKAN ISA (1991) 7) - 1: Sawant Alfun'd ED (galimitian mobelland) 8. Gradekas Blinnashan Kasingtahaju bestaade kes 8. Gradekas Blinnashan Kasingtahaju bestaade kes 9. 24 hotalatop Vassbinansi Valaskat Snastud Warth naves 9. 24 hotalatop Vassbinansi Valaskat Snastud Warth naves 10. Bestam Poonstructure Josephilade set 9 nutries (1) 11. 2970 Altosh David Mainal November (1) 12. Septimie Gayathorin Giopoino 910 Gayator (1) 12. Septimie Gayathorin Giopoino 910 Gayator (1) 13. Dalimbe Pricitika predshamt elosogeane (2) 14: Altosh Maina Shivaam Salamber (2) 14: Altosh Maina Shivaam Salamber (2) 14: Altosh Maina Shivaam Salamber (2)		6-	Hokhan	de Rajon	र्ष वर्षधार्थ	1 २३म	Regain	Th
6. prizvitetarii Alkshätarshi voinanaba istaalista 7) die Baudant Altium die galinatar mobellauf 8. Chadekas Brimashan kasuraaju bestaadekeen 8. Chadekas Brimashan kasuraaju bestaadekeen 9. 24 maajdap varsionansis valaakat sastud Wardhnaus 9. 24 maajdap varsionansis valaakat sastud Wardhnaus 9. 24 maajdap varsionansis valaakat sastud Wardhnaus 10. Rata Poonahne jonshadelerset 9 nutrigen of 10. Rata Poonahne jonshadelerset 9 nutrigen of 11. 2000 Altost Day and na altosto 100 12. Capitane Garathain Giopoil of 910 (Statusto) 12. Capitane Garathain Giopoil of 910 (Statusto) 13. Dalumbe Pricities predshami elosareegee (s) 14: Belambe Reatistaria Shivaam Sastud (s) 14: Belambe Reatistaria Shivaam Sastud (s)	1	~	tady - 1-	10 Dani	APA TH	Sail 1	and the second	-ff
8. Gradikas Brimashan Kasushana) 6561310000000000000000000000000000000000		6.002	in Paril F	HKShkital S	pivongna	DE LOU	Total	Fa
9.24 Harden Varstimanni Vgankat Santu Hoard haus 10 Rolan Poonatripophateleticin of reprint . C 10 Rolan Poonatripophateleticin of reprint . C 11. 2000000 Altosh Dayol Main of Polarian . C 12. / Mande Garathair Giopoiro 910 Garatati		7) the	Sawam	+ Altim'd	EDigdinit	Tra lu	Black	lo keto
10 Butan Poonations pophaeeren stores should be 11. 2000 Altost Day dradinal no population (1) 12. 2000 Altost Bayathair Giopoin 910 910 Gayatain) 12. 2000 Altost Gayathair Giopoin 910 910 Gayatain) 13) Dalimbe Preditta predshanit sloss arealta (2) 13) Dalimbe Preditta predshanit sloss arealta (2) 14: 17 Belanbe: Reatistana, Shivram. Solomber: 15-24 19/1000 Migaya Shivram.	μ	8	-Giadeka	or Bhimas	Shankaon	3astud	Haigh	ANB
11. 2 Tohow Alest Dayamand Andrew (1) 12. Lettane Garathair Gapairo 910 (2000) 13) = Dalimbe Provide Predistrand slovered (2) 13) = Dalimbe Provide Predistrand slovered (2) 14: 13 Belambe Reatistication Shive and Stands (2) 14: 13 Belambe Reatistication Shive and Stands (2)	2.12	9.2-1u	Mageop	Vanspinanal	insphaled	reel an	Vert	
12 (Prank Garathair Giopairo 910/ (Pratation)) 13) Dalimbe Pricitike redistrant eloserenter (2) 13) Belambe Reatisation Shive and Stander: 14: 17 Belambe Reatisation Shive and Stander: 15-24 19/10/2010 (Migayo Swinogener)		11. 2		Alleish	Daytha	End	no para	S.bel
13) Dalimbe Pricitité prédshami slosapegne (s) 13) Dalimbe Pricitité prédshami slosapegne (s) 147 0 Bélégabe Rédditssha Shivitean State 1524 Matgad State 1524 Ma		12.9	TTORE				Gaya	5:11)
Terring Betambe , Reatthaba , Shivaan, Solar El is un margin and an and a shivaan, Solar El is un margin and a shivaan, Solar El Augun And Open Open Oboconfich (2) Augun And And And And And And And And And An	14	13) =	Dalimb	e Pricykto	predsho	scole fips	People Value	2(2)
1520 United b Calificado Sciencio agaista de la gaista Paris de la desarro agaista de la gaista de la gaista de la gaista de la de		Tiggin	Belamb	E. REatited	ha shiv	team.	A DION	$\frac{e!}{e!}$
	3	15:24	Dure Dure Dure Dure Dure Dure Dure Dure	Califayo	va Dread	aporta -	High	121
	4		Por.	100	~ 0.1	1010 011		
					DRIAD.			
	-		e en	ft)	hciph 	857		
				Action	det. Hur			
				100 May 100				· · · · · · · · · · ·
				TINTINI		mí		
			The High	UTELLET		in the test		

SKSM, AUSA

Shri Kumarswami Mahavidyalaya, Ausa, Dist : Lafur

Department of Botany

Group Discussion

Class: B.Sc III

Semester :

Time: 3 - 4.30 P.M.

Date : 23-01-2020

Nami

Senior

College

Dis

Name of the Paper & No .: Plant physiology

o clear The concept of Holoeneyr

Gr	oup No.:	A Topic for discussion: 10 CI		echamism of Regulat
	Sr. No.	Name of the Student	Signature	d engine normi,
	1.	Bhange Varsha Jayhind	Gugs.	

1.	Bhange Vorsha Jayhind	(Jugs
2.	Pathan Shahin Rashid	Shahin_
3.	Ghodoke shuely Asun	Aug
4.	Patil Rinky Dajanand	<u></u>
5.	Mitkazi Batiksha Nagnath	Patiksto
6.	Kadam sunita B.	Osnata
2.	Suddy Peaniza Sompath	Bodde
8.	An Unite Granech Ramedre	o Grappelle
g.	Usturop Nishant Rajendo Bharadti Deepar Dautatoya	a Bung
10.	Bharati Deepar Davitatorya	1 Deepar
11	Milton Tomating	terret
L2	Bussocic pratikishy Dury	1 Qua
13	Charge Niketal	O PYER IN
14)	shaikh A.M.S.	HIM.S.JANDEL
15)	Haikwodp priza Balari	Perty.
102		122
		12

HOD

Principal Shri Kumarswami Mahavidyalaya Ausa Dist. Latur

Teacher in charge

.

49

Shri Kumarswami Mahavidyalaya, Ausa, Dist : Latur

Department of Hindi

Group Discussion

Semester : II

Class: B. Com 8-7

01000 17.0000 0-7

Name of the Paper & No .:

Date: 67.02.23 Time: 1:50 わ 2= 40

Group No. I

Roll No.	Name of the Student	Topic for discussion	Signature
39	kumarkiri shaista	· \.	Contractor of
47	Rwoo shital	जनसन्गर मार्थमा	appt-
46	Kandle Vaisbnavi	में हिंदी को	KNOUSHOON
14	Gailkvad Pritee	95 BAT	Pectee.
70	Bansode malhur		muchune
		-	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •

Group No. II

Roll No.	Name of the Student	Topic for discussion	Signature
19	Salunke Savitag	11:2 1:	Garritry
01	Moze pedanya	खेका म पुष्ठुका	Plante
97	Myle Aoti	हिंदी की पारिभाषिड	ADDAL
101	lokhande Neha	et of 10ml	Bol
	Bitch jobe Shubbon Damerkan Rehit		chubham
	Darreixar rehit		Dehit

Group No. II

Roll No.	Name of the Student	Topic for discussion	Signature
	Bonsde Sogal Shudva Sanbit	Guero Cart	50800
	Shadva Sanbit	अम्यानिक काविताकों में	pAquet.
		प्रतया रामाज	

Frincipal Shri Kumarswami Mahavidyalaya Ausa Dist. Latur

Subject Expert :

אטסא, היוטאל

nous

Head Department of Con:merce Shri Kumar Swami Manavidyalaya Ausa - 413520 Dist. Latur

Teacher in charge Dr PV. Kamble

Shri Kumarswami Mahavidyalaya, Ausa, Dist : Latur

Department of Hindi

Group Discussion

Class : B. Com Fy

Semester: I

Name of the Paper & No .: They child

Date : 19. 09.22 Time: 1:50 to 2:

1000000

Group No. T

	Name of the Student	Topic for discussion	Signature
	न्द्रमास् दिंशवर् विसानदार	1221 anoti time	JagaR
	राहित धनराजस्तेकर	शाखा तथा शली	
	eq along alkage		Rehit
Group No			

Roll No.	Name of the Student	Topic Contin	
19	Savitra Jalunke	Topic for discussion	Signature
97	Mule Arti	समाज और साहित्य	faritzy
iol	lokhande Neha	CONST STIC ATTERY	(Roto
D	More pradmy		LE De
	1		All ·
Group No.			

一匹

Roll No.	Name of the Student	Topic for discussion	01
14	Glaikvad Peite	1 0.55033101	Signature
46	kandle mishnavi	सत साहित्य की	Petere.
47	Pawar shital	HICIPIONAL	anere and
39	Kumarkiri Shavita		antar

Ausa Dist. Latur

Subject Expert :

Head Department of Commerce stin Kumar Swami Munavidyalaya Ausa - 413520 Dist. Latur

R Teacher in charge

Dr. P.V-Kamthe

श्री कुमारस्वामी महाविद्यालय, औसा. जि. लातूर

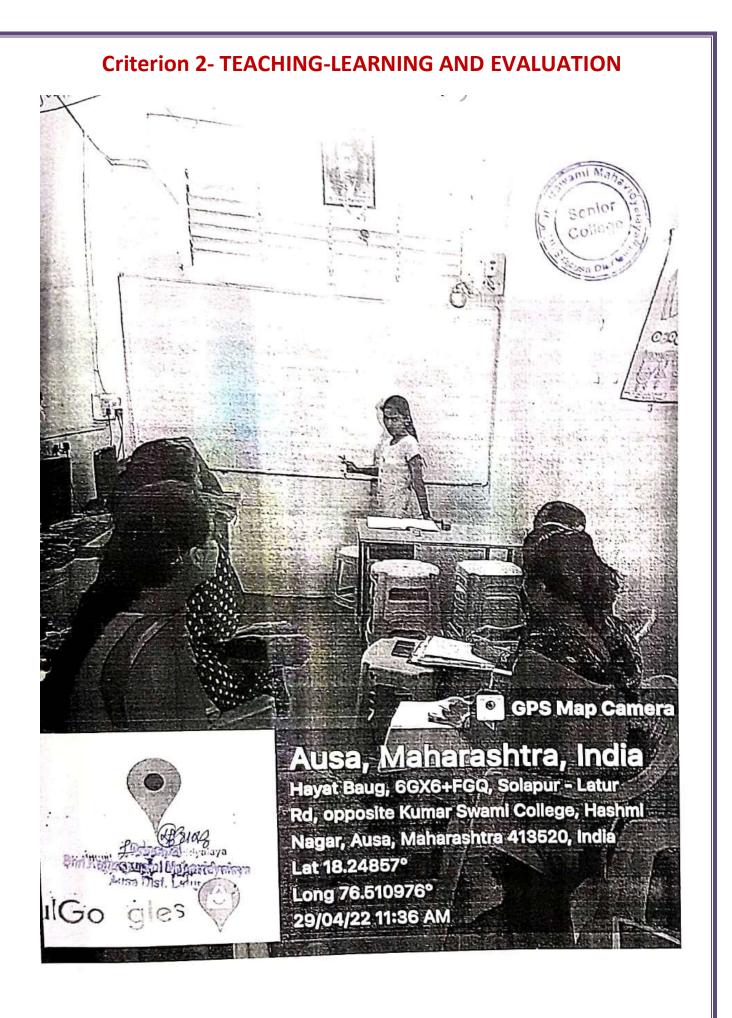
शैक्षणिक वर्ष 2022–2023 मध्ये हिंदी विषयातील संगोष्टी (Seminar) विषयक विद्यार्थी उपस्थिती संदर्भातील अहवाल.

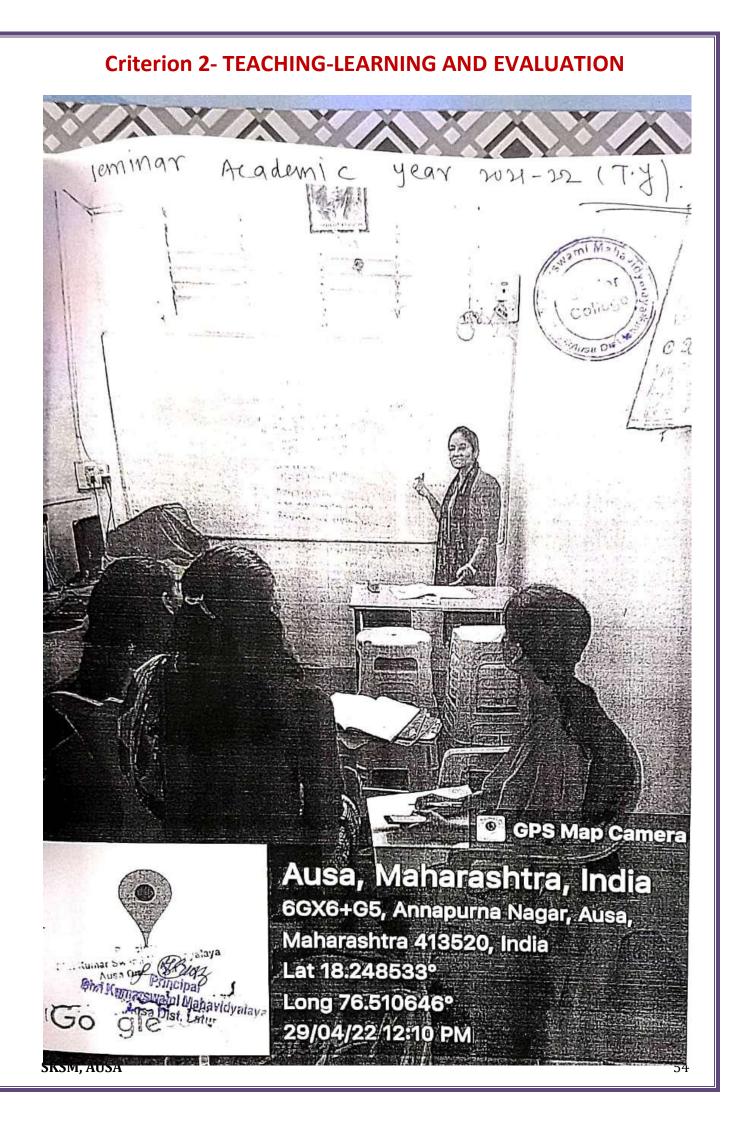
	पेपर नाव व	खेकका बराह गमा' बार्मि की समीसा क. लाहित्य किएम P-I	वर्ग व सत्र : B.Com F
न.क.	रोल नं.	विद्यार्थ्यांचे नाव	्र स्वाक्षरी
1		अक्त अग्रमम दिंशबर किरामधार	
2		्रोहित श्रम्याज देका	
3			pohit
4		and and do	sterry.
5			Segar.
6		सार्व्ह सावित्रा जयराम	Saritra
7	01	मार मना सम्	Pechata .
8	97	सूर्व अरती व्यकट लाखडे नहा नेतानी	Ann
8	101		(Bhd
9	39	कुमार्शकरी साईस्ता द्वसन	Chaster .
10	47	पंवार शितल व्येडेनाव	shitcel
11	46	केदले वैब्ल्यी विलास	Opin
12	14	गान्यकुवाड प्रिती को दिंद	
13	76	धनसोडे माध्री कपासाहत	Ritee.
14		0	Neulhur
15		-	
16			
17			
18			
19		WRIAP.	
20	12.	L Principal	
21		Shri Kumarswami Mahavidyalaya	
22		Shri Kumarswami Mahavidyataya Ausa Dist. Latu	
23			
24			

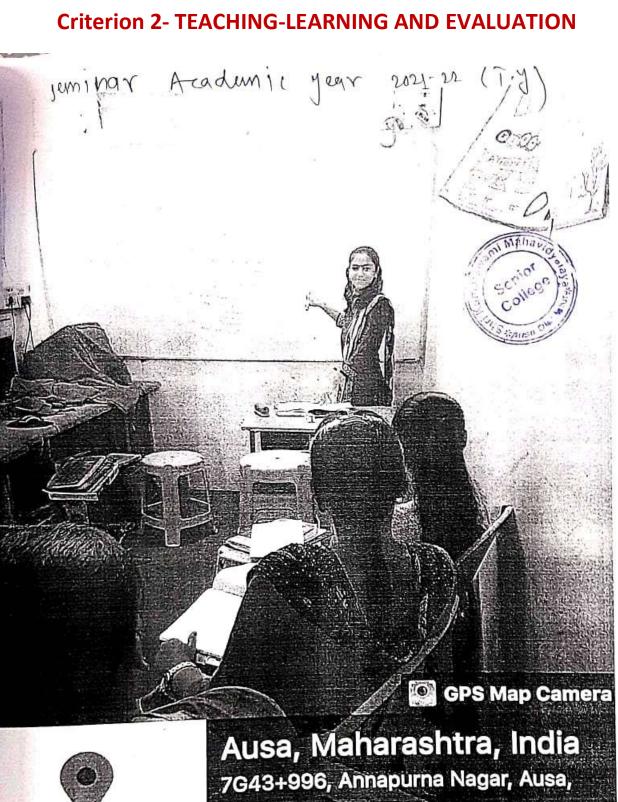
Head

Department of Commerce Shri Kumar Swarni ing avidyalaya Ausa - 413520 Dist. Litte

g B Dr. P.V. Kamle

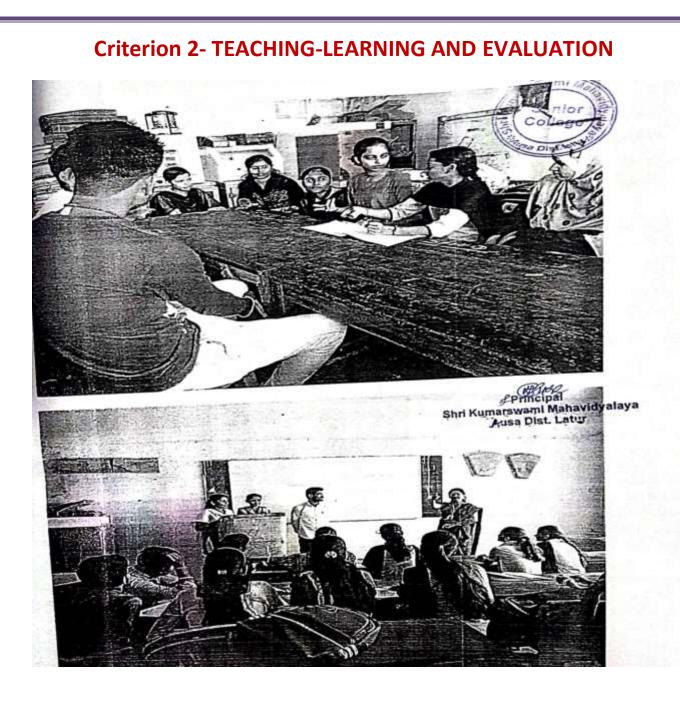

Ausa, Maharashtra, India 7G43+996, Annapurna Nagar, Ausa, Maharashtra 413520, India Lat 18.256018° Long 76.503478° 29/04/22 11:52 AM

SKSM, AUSA

So gle

<section-header>

(Scrige

ad

Ŋ

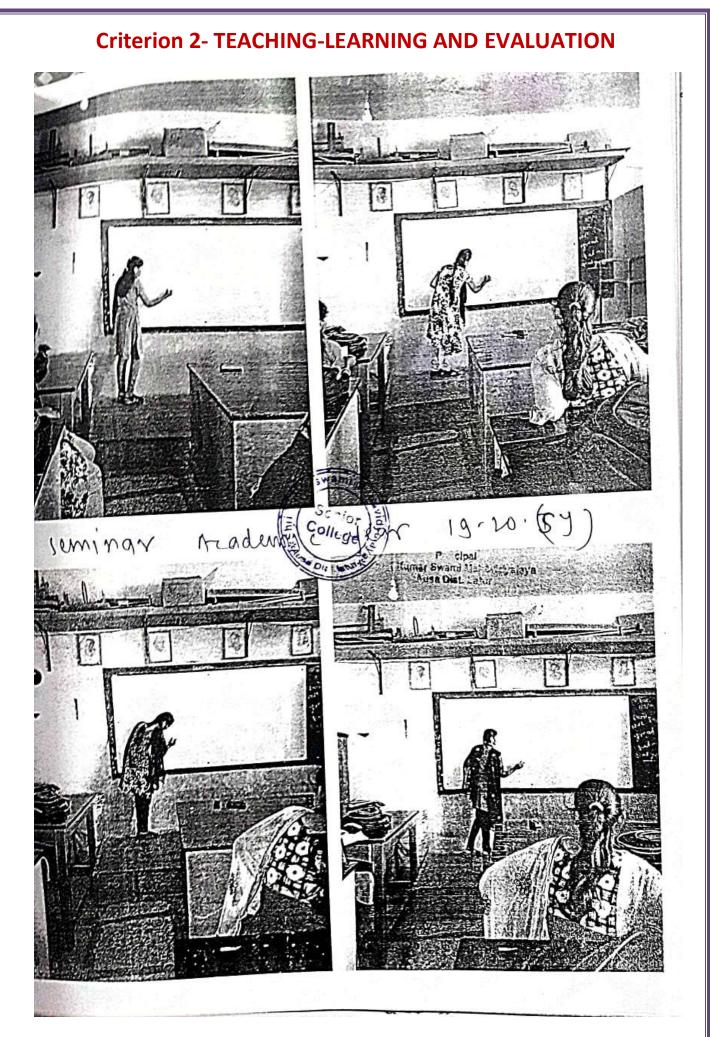
Id gran

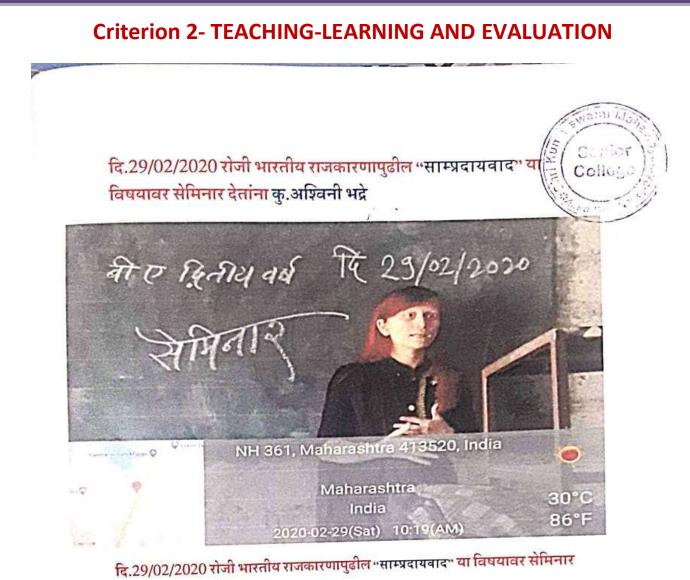
SKSM, AUSA

Jeminar

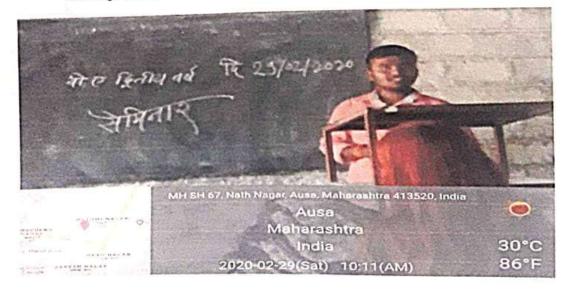
(T.y).

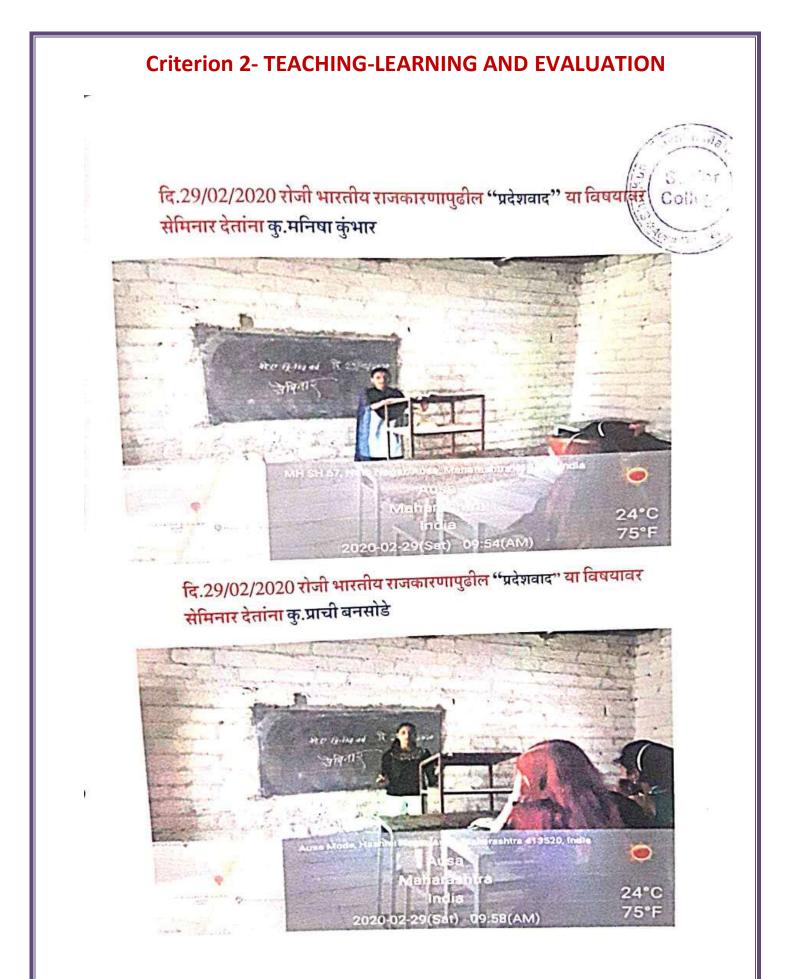
2019-20

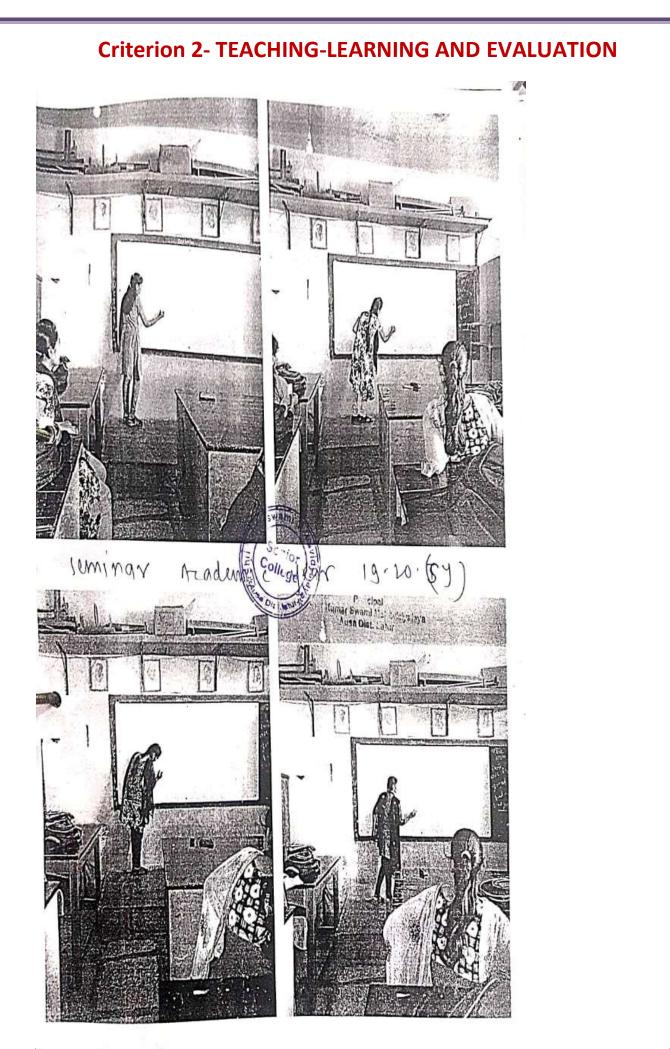

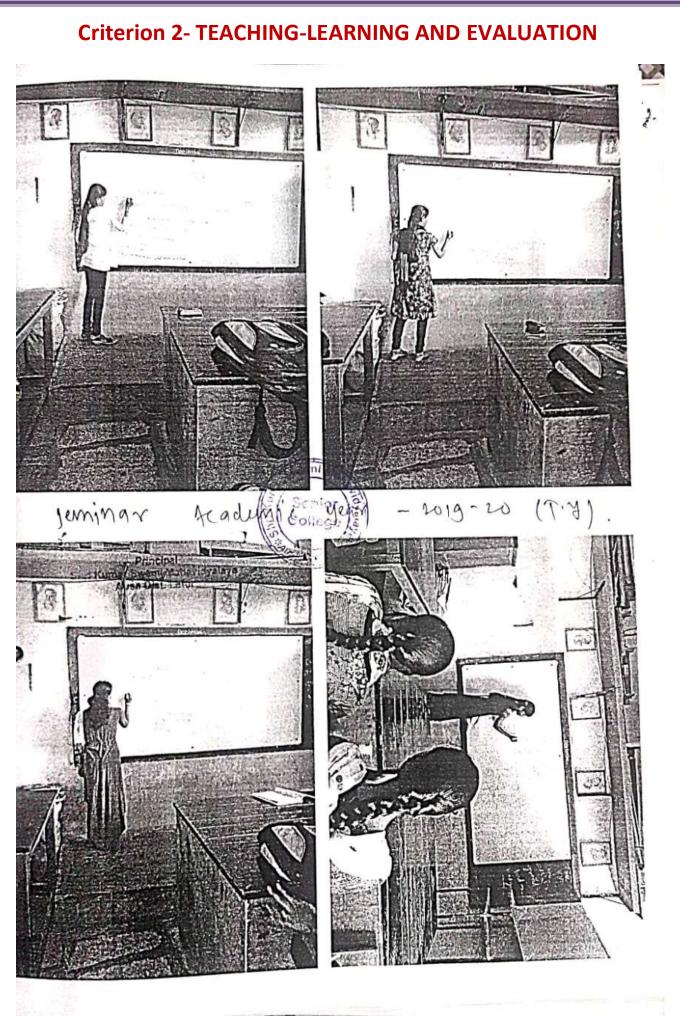

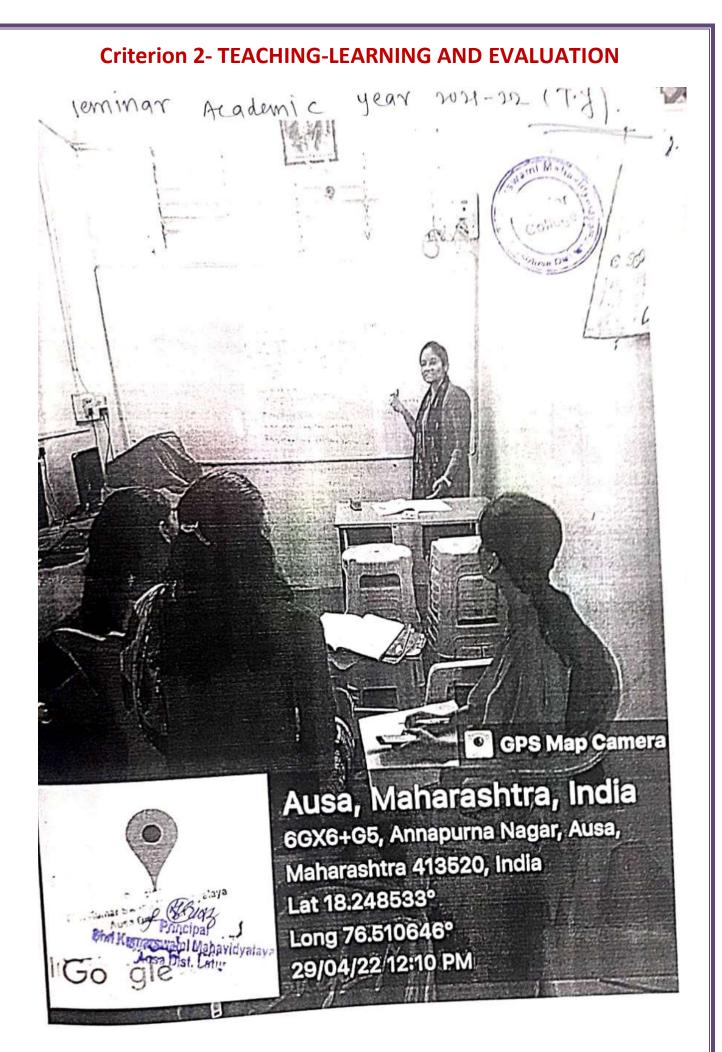
देतांना कु.माधव गिरीराम

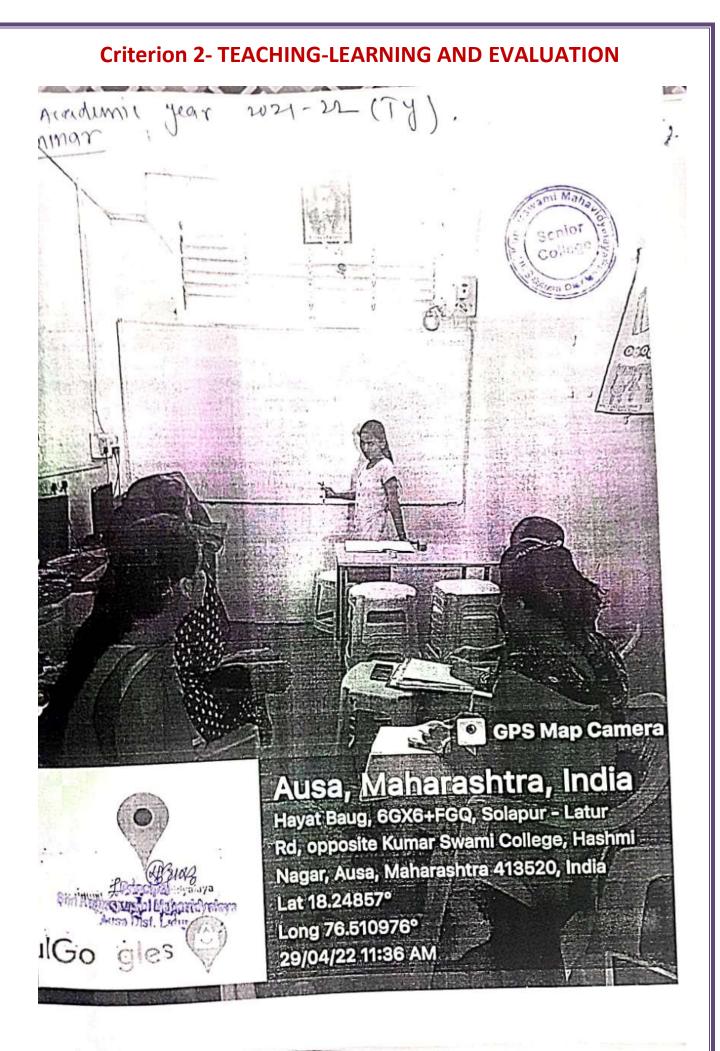

SKSM, AUSA

GPS Map Camera

Ausa, Maharashtra, India 7G43+996, Annapurna Nagar, Ausa, Maharashtra 413520, India Lat 18.256018° Long 76.503478° 29/04/22 11:52 AM

Criterion 2- TEACHING-LEARNING AND EVALUATION

Jeminar Academic year

SKSM, AUSA

